Program studiów cz.1

Ogólna charakterystyka studiów	
Prowadzący kierunek studiów:	**Wydział Pielęgniarstwa i Położnictwa, Filia w Toruniu**
Kierunek	**Pielęgniarstwo**
Poziom kształcenia: *(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)*	**studia pierwszego stopnia**
Profil kształcenia: *(ogólnoakademicki, praktyczny)*	**profil praktyczny**
Forma studiów: *(studia stacjonarne, studia niestacjonarne)* **Opcjonalnie specyficzne systemy studiów (np. zdalne, dualne)**	**Studia stacjonarne**
Liczba semestrów:	**6**
Praktyki (łączny wymiar):	**1200 godzin w terminie do 6 semestru włącznie**
Szkolenie BHP w wymiarze:	**4 godzin na początku 1 semestru, realizowane w ramach modułu Bezpieczeństwo i ergonomia pracy**
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	**180**
Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych:	
na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	**132**
w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych:	**15**
w ramach praktyk:	**48**
w ramach modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym:	**41**
za zajęcia realizowane w systemie zdalnym (dotyczy studiów w systemie zdalnym):	
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej dyscypliny *(dotyczy kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny):*	
dyscyplina wiodąca: Nauki o zdrowiu	**97%**
dyscyplina (dyscypliny): Nauki socjologiczne, Nauki pedagogiczne, Nauki psychologiczne	**1%, 1%, 1%**
Łączny nakład pracy studenta (NPS)	**4797**
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**licencjat pielęgniarstwa**

Program studiów cz.2

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduły kształcenia	**Przedmioty** (* - oznacza przedmiot do wyboru)	**Zakładane efekty uczenia się**	**Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się**	**Rygor zaliczenia**	**Liczba ECTS**	**Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta**
Moduł A Przedmioty podstawowe						
Moduł A	Anatomia	A.W.1, A.U.1, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: wyklad oraz wykład-zdalne** 1.Położenie opisowe, osie i płaszczyzny ciała. Ogólne właściwości układu kostnego i mięśniowego. Kości kończyny górnej i dolnej. Budowa i typy stawów; ruchy w stawach. Grupy mięśniowe kończyn. 2. Ogólna budowa i podział układu nerwowego. Obwodowy układ nerwowy. Budowa nerwu rdzeniowego. Splot ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy obwodowe kończyn i ich porażenia. 3. Ogólny schemat budowy układu krążenia. Wielkie naczynia klatki piersiowej, jamy brzusznej i szyi. Schemat budowy układu chłonnego. Naczynia tętnicze i żylne kończyn. 4. Budowa kręgosłupa i klatki piersiowej. Topografia narządów śródpiersia. Serce. Naczynia wieńcowe. Układ przewodzący serca. Sylwetka serca w badaniu fizykalnym i obrazie RTG. 5. Ogólna budowa i podział układu oddechowego. Topografia narządów szyi. 6. Topografia narządów jamy brzusznej - położenie wewnątrz- i zewnątrz-otrzewnowe. Budowa cewy pokarmowej. Wielkie gruczoły jamy brzusznej. Drogi żółciowe. Śledziona. Wielkie naczynia jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Unerwienie narządów jamy brzusznej – rola układu autonomicznego. 7. Budowa narządów układu moczowego i płciowego.8. Budowa czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy. Opony mózgowia. Budowa narządu wzroku oraz narządu słuchu i równowagi. Ogólna charakterystyka nerwów czaszkowych. 9. Budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Układ komorowy. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Naczynia mózgowia i rdzenia kręgowego. 10. Najważniejsze układy czynnościowe oraz połączenia w OUN. Budowa i funkcja kory mózgu. Wybrane zagadnienia anatomii klinicznej OUN. **Forma zajęć: ćwiczenia** 1. Kości kończyn. Stawy i ruchy w stawach. Grupy mięśni kończyn. Funkcje ruchowe wybranych grup mięśni. 2. Główne nerwy obwodowe kończyny górnej i dolnej. Charakterystyczne cechy porażenia nerwów obwodowych. 3. Topografia głównych naczyń tętniczych i żylnych kończyn. Miejsca najczęstszych urazów naczyń na kończynach; potencjalne konsekwencje urazów. Miejsca badania tętna na kończynie górnej i dolnej. 4. Sylwetka serca w obrazie RTG oraz w badaniu fizykalnym; miejsca osłuchiwania serca. 5. Topografia narządów układu oddechowego (górne i dolne drogi oddechowe). Ogólna topografia narządów szyi. Obraz narządów klatki piersiowej w badaniu radiologicznym. 6. Topografia narządów układu moczowego i płciowego. Przepony mięśniowe miednicy mniejszej. 7.Anatomia narządów jamy brzusznej i układu moczowo płciowego). Budowa czaszki. Mechanika stawu skroniowo-żuchwowego. Budowa narządu wzroku i słuchu. Topografia nerwów czaszkowych. 8. Budowa półkuli mózgu, pnia mózgowia i rdzenia kręgowego. Ogólna topografia układu komorowego. Topografia głównych tętnic i żył mózgowia i rdzenia. 9.Najważniejsze struktury OUN i ich rola w działaniu wybranych układów czynnościowych (jak np. układu ruchowego, czuciowego, limbicznego, węchowego).	Egzamin - Wykład, Wykład-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	3,5	Test/Analiza informacji na zadany temat-karta pracy/ Obserwacja nauczycielka
Moduł A	Fizjologia	A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.U12, A.U13, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: wykład oraz wykład-zdalne*** Elektrofizjologia: Pobudliwość i ruch organizmu. Powstawanie potencjału spoczynkowego i czynnościowego w komórce. Reakcje na bodziec. Reakcja pobudzonej komórki mięśniowej - skurcz. Przekazywanie pobudzenia wzdłuż neurytu i na synapsie. Neuroprzekaźniki. Odruchy bezwarunkowe i warunkowe. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu. *Układ nerwowy autonomiczny, układ współczulny i przywspółczulny. * Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich: Opis skurczu włókna mięśnia poprzecznie prążkowanego. Charakterystyka mięśni: gładkich, poprzecznie prążkowanych i mięśnia sercowego. Budowa i funkcjonowanie mięśnia szkieletowego. Skurcz mięśnia szkieletowego i gładkiego. Źródła energii potrzebnej do skurczu. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu. *Układ krwionośny: funkcjonowanie serca. Układ limfatyczny. *Krew: Funkcje krwi; transportowe, utrzymanie homeostazy, odpornościowe. Właściwości fizyczne i chemiczne krwi. Elementy morfotyczne i niemorfotyczne krwi. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu. *Fizjologia oddychania: Mechanika oddychania. Spirometria i wentylacja płuc. Krążenie płucne. Wymiana gazowa – prawo gazowe, dyfuzja. Regulacja nerwowa oddychania.. * Fizjologia układu wydalniczego: rola nerek – krążenie nerkowe. Przesączanie kłębuszkowe – powstawanie moczu. Gospodarka wodno - elektrolitowa. Równowaga kwasowo – zasadowa. Płyny ustrojowe. Układ osmoreceptorowy (ADH). * Fizjologia przewodu pokarmowego: Motoryka przewodu pokarmowego i dróg żółciowych. Enzymy trawienne klasyfikacja. Przebieg procesów trawiennych wzdłuż przewodu pokarmowego. * Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. czynności fizjologiczne będące pod kontrolą endokrynologiczną. Neurohormonalna kontrola metabolizmu, wzrostu i rozmnażania. Podstawowe hormony przewodu pokarmowego. Główne Regulacja neurohormonalna funkcjonowania układu oddechowego i krwionośnego. Termoregulacja. **Forma zajęć: ćwiczenia** * Badanie odruchów fizjologicznych u człowieka: odruch źreniczny, odruch rogówkowy, odruch kolanowy, odruch ze ścięgna Achillesa, odruch podeszwowy, odruch na rozciąganie mięśnia dwugłowego i trójgłowego ramienia, odruchy obronne wyzwalane ze skóry i błon śluzowych. *Wykazanie na skórze człowieka receptorów dotyku, bólu, ciepła i zimna. * Badanie ostrości wzroku u człowieka (tablice Snellena) i widzenia barw (test Ishihary).Stwierdzenie plamki ślepej Mariotte'a w oku ludzkim. *Testy odróżniające głuchotę odbiorczą od głuchoty przewodowej przy użyciu widełek stroikowych (próby: Webera, Rinnego, Schwabacha).*Wpływ czynników hemolizujących na krwinki czerwone. Oznaczanie grup krwi układu AB0. Oznaczanie czasu krwa-wienia i krzepnięcia krwi. Ocena rozmazu krwi – identyfikacja elementów morfotycznych. Fizjologia układu sercowo-naczyniowego. Bioelektryczne potencjały czynnościowe serca człowieka. *Układu bodźco-przewodzący. Wpływ adrenaliny i acetylocholiny na czynności mięśnia sercowego. * Badanie spirometryczne płuc – oznaczenie VC, FEV1, PEF, MEF25, MEF50, MEF75, FEF25/75 oraz FEV1/VC. Zmiany obwodu klatki piersiowej podczas oddychania. Zmiany rytmu serca w czasie wdechu i wydechu (próba głębokiego oddychania).Oznaczanie czasu bezdechu dowolnego. Pomiar wysycenia hemoglobiny tlenem w naczyniach włosowatych częstości skurczów serca (pulsoksymetria). * Ocena właściwości fizykochemicznych moczu. Ocena mikroskopowa osadu moczu.	Egzamin - Wykład, Wykład-zdalne / Zaliczenie na ocenę -Ćwiczenia	3,5	Test/Analiza informacji na zadany temat-karta pracy/Obserwacja nauczycielska
Moduł A	Patologia	A.W6, A.W7, A.W8, A.W27, A.U2, A.U14, K.S1, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład oraz wykład-zdalne** 1. Wprowadzenie i charakterystyka przedmiotu - wyjaśnienie określenia patologia oraz problemów, którymi zajmuje się ta dziedzina wiedzy. 2. Wyjaśnienie podstawowych pojęć (organizm, kanały przepływu, homeostaza, adaptacja). Organizm jako układ zło-żony, uporządkowany (pojęcie entropii), otwarty. 3. Ogólny pogląd na zdrowie i chorobę - koncepcje zdrowia (koncepcja zdrowia wg Hipokratesa), dynamika zdrowia i choroby. 4. Czynniki chorobotwórcze - etiologia (przyczyna) choroby. Czynniki chorobotwórcze wewnętrzne (zaburzenia genetyczne i rozwojowe, starzenie się organizmu) i zewnętrzne (fizyczne, chemiczne i biologiczne). 5. Patogeneza (wywód) choroby - pojęcie choroby (jednostka chorobowa i charakterystyka choroby). Procesy patologiczne inicjowane przez czynniki chorobotwórcze (zmiany morfologiczne, zmiany nowotworowe, zmiany zapalne oraz zaburzenia krążenia). 6. Pojęcia: objawy i symptomy, badanie podmiotowe i przedmiotowe. Najczęstsze objawy i symptomy – przedmiotowe układowe (zmęczenie, gorączka, hipertermia niegorączkowa), umiejscowione (ból - receptory, ośrodki i przewodzenie czucia bólu, bóle głowy, ból kręgosłupa i stawów, ból klatki piersiowej, ból brzucha) i psychologiczno-neurologiczno-zmysłowe. **Forma zajęć: ćwiczenia** 1. Topografia narządów wewnętrznych organizmu ludzkiego w aspekcie najczęściej występujących chorób przewlekłych układu krążenia osób dorosłych. • Najczęściej występujące choroby układu krążenia w populacji osób dorosłych – statystyki. • Zmiany patologiczne w obrębie serca i naczyń krwionośnych w przebiegu choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego i miażdżycy naczyń, niewydolności żylnej i tętniczej. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo.• Zmiany patologiczne zlokalizowane w obrębie innych narządów organizmu ludzkiego w przebiegu choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego, niewydolności i miażdżycy naczyń. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo • Patofizjologia zmian w przebiegu choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego i miażdżycy naczyń. 2. Topografia narządów wewnętrznych organizmu ludzkiego w aspekcie najczęściej występujących chorób przewlekłych chorób układu oddechowego osób dorosłych. • Najczęściej występujące choroby układu oddechowego w populacji osób dorosłych – statystyki. • Zmiany patologiczne w obrębie płuc w przebiegu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej i raka płuc. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo.• Zmiany patologiczne zlokalizowane w obrębie innych narządów organizmu ludzkiego w przebiegu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej i raka płuc. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo.• Patofizjologia zmian w przebiegu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej i raka płuc. 3. Topografia narządów wewnętrznych organizmu ludzkiego w aspekcie najczęściej występujących chorób przewlekłych układu pokarmowego osób dorosłych • Najczęściej występujące choroby układu pokarmowego w populacji osób dorosłych – statystyki. • Zmiany patologiczne w obrębie układu pokarmowego w przebiegu raka jelita grubego, zespołu jelita wrażliwego, choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo.• Zmiany patologiczne zlokalizowane w obrębie innych narządów organizmu ludzkiego w przebiegu raka jelita grubego, zespołu jelita wrażliwego, choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Porównanie organu zdrowego i zmienionego chorobowo.• Patofizjologia zmian w przebiegu raka jelita grubego, zespołu jelita wrażliwego, choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy.	Egzamin - Wykład, Wykład-zdalne /Zaliczenie na ocenę -Ćwiczenia	3,5	Test/Analiza informacji na zadany temat-karta pracy/ Wykonywanie zadań/Obserwacja nauczycielska
Moduł A	Genetyka	A.W9, A.W10, A.W11, A.W12, A.U3, A.U4, K.S2	**Forma zajęć: Wykład oraz wykład-zdalne** 1. Genetyka jako nauka o dziedziczności i zmienności organizmów. Etapy rozwoju genetyki. Podstawowa terminologia genetyczna. Genetyka w medycynie. 2. Budowa materiału genetycznego. DNA i jego replikacja. Komplementarność nukleotydów. Gen jako część DNA. Cechy kodu genetycznego. 3. Rodzaje i znaczenie RNA. Proces transkrypcji i translacji. Sposób odczytywania informacji genetycznej. Mozaikowa struktura genu (egzony, introny, transpozony). 4. Budowa i rodzaje chromosomów. Przebieg oraz biologiczna rola mitozy i mejozy. Rola crossing-over w procesach dziedziczenia cech. 5. Prawa G. Mendla i chromosomowa teoria dziedziczenia T. Morgana. 6. Genom i kariotyp człowieka. Dziedziczenie wybranych cech u człowieka. Dziedziczenie alternatywne. Mechanizm krzyżówek jedno i dwugenowych. Allele wielokrotne – grupy krwi. Dziedziczenie płci i cech sprzężonych z płcią. 7. Czynniki mutagenne. Mutacje genowe i chromosomowe. Wybrane choroby genetyczne człowieka. 8. Badania genetyczne i immunologiczne. Metody cytogenetyki klasyczneji molekularnej i ich zastosowanie. Metody badań molekularnych w odniesieniu do patologii człowieka. 9. Poradnictwo genetyczne. Analiza rodowodów. Terapia genowa. 10. Genetyczne podstawy onkogenezy.	Zaliczenie na ocenę - Wykład	1	Test/Analiza informacji na zadany temat - karta pracy/ Dyskusja
Moduł A	Biochemia i biofizyka	A.W13, A.W14, A.W15, A.W16 , A.U5, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład oraz wykład-zdalne** 1.Biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego. 2.Fizyczne podstawy procesu krążenia, wymiany gazowej, termoregulacji. 3.Zastosowanie badań mikroskopowych w naukach medycznych. 4.Zasada działania ultrasonografu.5.Rezonans magnetyczny i jego zastosowanie w medycynie.6.Promieniowanie rentgenowskie – zastosowania medyczne.7.Podstawy działania tomografu komputerowego. 8.Radioizotopy i ich zastosowanie w medycynie.9.Skład chemiczny organizmu człowieka, właściwości i funkcje białek, węglowodanów, lipidów, składników mineralnych, witamin, wody. 10.Regulacja funkcjonowania komórki nerwowej, synapsy, przewodzenie bodźców nerwowych. 11.Procesy biochemiczne zachodzące w komórkach i ich ogólna charakterystyka.12.Podział związków organicznych ze względu na występowanie i funkcje.13.Budowa i właściwości tłuszczów prostych i złożonych. Trawienie enzymatyczne tłuszczów.14.Struktura i właściwości cukrów prostych i złożonych. Znaczenie cukrów w procesach metabolicznych.15.Budowa i właściwości białek.16.Regulacja hormonalna przemian metabolicznych w organizmie człowieka.17.Budowa i rodzaje kwasów nukleinowych, replikacja, transkrypcja, translacja.18.Wytwarzanie i magazynowanie energii w komórce funkcje cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wykład-zdalne	1,5	Test/Obserwacja nauczycielska
Moduł A	Mikrobiologia i parazytologia	A.W17, A.W18, A.U6, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1. Mikrobiologia jako nauka, pozytywne i negatywne znaczenie wirusów, bakterii i grzybów w medycynie i środowisku; 2. Budowa, klasyfikacja, identyfikacja, metabolizm i genetyka mikroorganizmów, wpływ czynników fizycznych i chemicznych na drobnoustroje; 3. Patogeneza zakażeń, czynniki zjadliwości, drogi szerzenia zakażeń; 4. Mikrobiota organizmu człowieka –znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, czynniki kształtujące, najważ-niejsze mikroorganizmy wchodzące w skład mikrobioty, bakterie probiotyczne, interakcje między mikroorganizmami oraz mikroorganizmami a makroorganizmem; 5. Parazytologia – powstanie i funkcjonowanie układu pasożyt-żywiciel, źródła zarażeń i drogi wnikania pasożytów, przysto-sowania do pasożytnictwa; 6. Budowa, rozwój, podział pasożytów człowieka i ich lokalizacja w organizmie żywiciela; 7. Najważniejsze parazytozy człowieka, czynnik etiologiczny - pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie i stawonogi, profilak-tyka chorób pasożytniczych; 8. Choroby wektorowe – wirusy, bakterie, pasożytnicze pierwotniaki i nicienie przenoszone przez krwiopijne stawonogi, objawy zarażenia, obszary występowania, profilaktyk **Forma zajęć: Zajęcia laboratoryjne** 1. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej, mikologicznej i parazytologicznej, zasady pobierania materiału mikrobiologicz-nego i parazytologicznego; 2. Mikroskop i technika mikroskopowania, określanie powiększenia, metody przygotowywania preparatów mikroskopo-wych, sposoby mierzenia obiektów pod mikroskopem, oglądanie preparatów mikrobiologicznych i parazytologicznych; 3. Techniki barwienia, morfologia i ułożenie przestrzenne bakterii, oglądanie preparatów mikrobiologicznych; 4. Metody hodowli bakterii, czynniki wpływające na ich wzrost, sposoby posiewu, rodzaje podłoży, wykorzystanie właściwo-ści metabolicznych drobnoustrojów w ich różnicowaniu, metody określania wrażliwość bakterii na chemioterapeutyki – antybiotykogram i jego interpretacja, opis morfologia kolonii; 5. Choroby pasożytnicze człowieka wywoływane przez pasożyty wewnętrzne (pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie) i zewnętrzne (stawonogi), główne symptomy, postać inwazyjna, metody diagnostyczne, profilaktyka, oglądanie preparatów parazytologicznych.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę- Zajęcia laboratoryjne	3	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie/Obserwacja nauczycielska
Moduł A	Farmakologia	A.W.19., A.W.20, A.W21, A.W22, A.W23, A.W24, A.W25, A.U7, A.U8, A.U9, A.U10, K.S3, K.S4	**Forma zajęć: Wykład** 1. Podstawy farmakologii ogólnej, farmakodynamiki i farmakokinetyki 2. Leki układu autonomicznego (leki pobudzające i hamujące czynność układu parasympatycznego, leki pobudza-jące i hamujące czynność układu sympatycznego). 3. Leki działające na zakończenia czuciowe; środki wpływające na przekaźnictwo nerwowomięśniowe i mięśnie szkieletowe. 4. Niesteroidowe leki przeciwzapalne (środki przeciwgorączkowe, środki stosowane w schorzeniach reumatoidal-nych). 5. Leki układu krążenia (leki nasercowe działające inotropowo dodatnio, leki antyarytmiczne, środki stosowane w terapii nadciśnienia tętniczego, środki stosowane w chorobie niedokrwiennej serca, środki moczopędne, farmakoterapia miażdżycy, leki przeciwkrwotoczne, leki przeciwzakrzepowe; środki wpływające na hematopoezę); 6. Leki wpływające na czynność ośrodkowego układu nerwowego (leki nasenne i uspokajające, środki znieczulenia ogólnego, środki stosowane w zaburzeniach czynności układu pozapiramidowego, leki przeciwpadaczkowe, środki psychotropowe – leki anksjolityczne, środki neuroleptyczne, środki przeciwdepresyjne, środki psychopobudzające, leki nootropowe i prokognitywne; narkotyczne leki przeciwbólowe). 7. Leki układu pokarmowego (środki wzmagające wydzielanie soku żołądkowego, środki stosowane w chorobie wrzodowej, leki przeciwwymiotne, leki żółciotwórcze i żółciopędne, leki przeczyszczające i zapierające, środki działające przeciw pasożytom przewodu pokarmowego). 8. Leki układu oddechowego (środki wykrztuśne i przeciwkaszlowe, leki stosowane w stanach spastycznych układu oddechowego). 9. Chemioterapia nowotworów i leki pochodzenia biotechnologicznego – leki rekombinowane, zasady terapii genowej. 10. Interakcje i niepożądane działania leków. 11. Charakterystyka i zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka 12. Zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna, w konkretnej sytuacji bio-psychospołecznej pacjenta 13. Źródła informacji nt. aktualnych list refundowanych środków spożywczych **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Wykaz leków, które pielęgniarka/pielęgniarz jest uprawniona podawać samodzielnie bez zlecenia lekarskiego 2. Recepta, elementy recepty w ramach kontynuacji leczenia 3. Zasady wystawiania recept w ramach kontynuacji leczenia w tym właściwe prowadzenie dokumentacji medycznej – zapisy w historii choroby, upoważnienia do odbioru leków, potwierdzenia odbioru recept. 4. Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi. 5. Przygotowanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza 6. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych 7. Wystawianie recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w ramach kontynuacji leczenia 8. Studium przypadków - w ramach kontynuacji leczenia – podejmowanie decyzji o kontynuacji leczenia produktem leczniczym, potrzebie badania fizykalnego, diagnostycznego lub konsultacji lekarskiej. 9. Niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz różnych stanach klinicznych. 10. Finansowanie i odpłatność – cena produktu, kwota finansowania, różnica pomiędzy ceną produktu a wysokością limitu, wyliczanie ostatecznej kwoty produktu leczniczego, środka specjalnego przeznaczenia żywieniowego. 11. Działania niepożądane - procedura zgłaszania działań niepożądanych.	Egzamin - Wykład /Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	3	Test/Analiza informacji na zadany temat-karta pracy/ Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Obserwacja nauczycielska
Moduł A	Radiologia	A.W26, A.U11,K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1. Charakterystyka promieni X. 2. Ogólne wiadomości z zakresu anatomii rentgenowskiej. Klasyczna rentgenodiagnostyka. Nowsze techniki obrazowa-nia zmian chorobowych (CT, MDCT, NMR, whole body CT). Możliwości badań diagnostycznych z użyciem promieni X. 3. Charakterystyka klasycznych badań rentgenowskich, badań z użyciem kontrastów. 4. Tomografia komputerowa (TK, CT- Computerized Tomography), rezonans magnetyczny NMR (Nuclear Magnetic Re-sonance), tomografia wielorzędowa MDCT (Multidetector Computerized Tomography). 5. Charakterystyka możliwości radiologii interwencyjnej. 6. Podstawowa wiedza dotycząca ochrony radiologicznej oraz zagrożeń wynikających ze stosowania środków kontra-stowych. Odczyny popromienne. 7. Wskazania do badań z użyciem promieni X, z uwzględnieniem ich zalet oraz wad. Umiejętność oceny podstawowych zmian patologicznych w oparciu o badania radiologiczne. Umiejętność oceny badań obrazowych w podstawowych schorzeniach i stanach po urazach.	Zaliczenie na ocenę - Wykład	1	Test/Analiza informacji na zadany temat / Obserwacja nauczycielska
Moduł A Przedmioty dodatkowe						
Moduł A	Szkolenie BHP	E.W3, E.W4, E.U2, K.S6	**Forma zajęć: Wykład zdalny** 1.Teoretyczne podstawy higieny pracy. 2.Teoria i aspekty prawne bezpieczeństwa pracy. 3.Teoria ergonomii i zastosowanie w praktyce. 4. Podstawy zarządzania. 5. Zarządzanie bezpieczeństwem pracy. 6. Wybrane zagadnienia psychologii i fizjologii pracy. 7. Kształtowanie warunków i środowiska pracy. 8. Podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	Zaliczenie- Wykład-zdalne	0	Test na platformie zdalnego nauczania
Moduł A	Praktyczne podstawy kształcenia zdalnego	E.W.5, E.W6, E.U3, E.U4, E.U5, K.S5	**Forma zajęć: Wykład/wykład zdalny** Zagadnienie 1 – Lifelong learning - tempo zmian w otaczającym świecie, metody samodoskonalenia zawodo-wego Zagadnienie 2 – Bezpieczeństwo systemów informatycznych – logowanie do systemów WSG, elementy bez-pieczeństwa sieciowego Zagadnienie 3 – praca z systemami LMS – miejsca pojawiania się informacji, źródła wiedzy, metody aktywiza-cji, metody komunikacji, sposoby weryfikacji efektów kształcenia.	Zaliczenie - Wykład, Wykład-zdalne	0	Test na platformie zdalnego nauczania, quizy i zadania na platformie
Moduł A	Wychowanie fizyczne	E.W1, E.W2, E.U1, K.S8	**Forma zajęć: Zajęcia warsztatowe** Do wyboru: 1/gry zespołowe; 2/fitness; 3/sekcje sportowe. 1. Gry zespołowe: sposoby poruszania się po boisku, doskonalenie podstawowych elementów techniki i taktyki gry, fragmenty gry i gra szkolna, gry i zabawy wykorzystywane w grach zespołowych, przepisy gry i zasady sędziowania, organizacja turniejów w grach zespołowych. a. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami koszykówki, b. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami siatkówki, c. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami piłki ręcznej, d. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami piłki nożnej, e. Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami unihokeju. 2. Fitness: poprawa ogólnej sprawności fizycznej, umiejętność poprawnego wykonywania ćwiczeń i technik tanecznych, wzmocnienie mięśni posturalnych i pozostałych grup mięśniowych, zwiększenie wydolności odde-chowo-krążeniowej organizmu, świadomość ciała, znajomość poszczególnych grup mięśniowych oraz odpowiednich dla nich ćwiczeń. 3. Sekcje sportowe: udział sekcjach sportowych (koszykówka, siatkówka, piłka nożna, piłka ręczna, futsal, boc-cia, goalball) przy klubie uczelnianym WSG w zawodach sportowych (Akademickie Mistrzostwa Kujawsko-Pomorskie, Akademickie Mistrzostwa Polski, Uniwersjada, Akademickie Mistrzostwa Europy).	Zaliczenie - Zajęcia warsztatowe II i IV sem.	0	Obserwacja nauczycielska, Samoocena, analiza, obserwacja
Moduł B Nauki społeczne i humanistyczne						
Moduł B	Psychologia	B.W1, B.W2, B.W3, B.W4, B.W5, B.W6, B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B.U5, B.U6, B.U7, B.U8, K.S1., K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład/Wykład-zdalne** 1. Koncepcje psychologiczna człowieka. 2. Procesy orientacyjno – poznawcze. 3. Procesy emocjonalno – motywacyjne. 4. Rozwój psychiczny człowieka. 5. Stres – koncepcje, przejawy, czynniki wywołujące stres.6. Style i strategie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w tym z chorobą. 7. Zaburzenia osobowości. 8. Niepełnosprawność intelektualna oraz zaburzenia otępienne. 9. Wpływ psychiki na choroby somatyczne oraz wpływ czynników somatycznych na stan psychiczny. 10. Psychobiologia procesów chorobowych. 11. Wspomagająca psychologiczna terapia chorób somatycznych. 12. Komunikacja pomiędzy pielęgniarką a pacjentem, pielęgniarką a członkami zespołu leczącego oraz pielęgniarką a rodziną pacjenta. 13. Techniki redukcji emocji negatywnych. 14. Modele interwencji kryzysowej. 15. Szacowanie ryzyka samobójstwa w przebiegu depresji i innych chorób o ciężkim przebiegu i złym rokowaniu. 16. Elementy psycho-onkologii 17.Etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; 18.T echniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego; **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Ćwiczenia polegające na identyfikowaniu preferencji własnych „intencji" w procesie komunikacji (ćwiczenia w oparciu o koncepcję psychologii humanistycznej C. Rogersa). 2. Ćwiczenia z zakresu inteligencji emocjonalnej – wykonanie testu rozpoznawania stanów emocjonalnych na podstawie wyrazów twarzy (afektu). 3. Omówienie technik radzenia sobie z krytyką i trudnymi rozmówcami. 4. Omówienie technik identyfikacji negatywnych stanów emocjonalnych u pacjentów takich jak: lęk, depresyjność, rozdrażnienie, agresja. 5. Omówienie technik redukcji lęku oraz technik relaksacyjnych. 6. Omawianie przypadków chorych w kontekście czynników psychologicznych i społecznych. 7. Ćwiczenie elementów z Analizy Transakcyjnej. 8. Wypalenie zawodowe: identyfikacja, zapobieganie. 9. Sposoby oceny efektywności leczenia i opieki medycznej.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wyklad-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat - udział w inscenizacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej oraz propozycja działań/ Dyskusja, Obserwacja nauczycielska
Moduł B	Socjologia	B.W7, B.W8, B.W9, B.W.10, B.W11, B.U9, K.S1	**Forma zajęć: Wykła / Wykład-zdalne** 1. Kultura, jej elementy. Wpływ kultury na życie społeczne 2. Więź społeczna i jej znaczenie w życiu społecznym 3. Zbiorowości i grupy społeczne. 4. Rodzina 5. Socjalizacja. Osobowość społeczna 6. Kontrola społeczna i dewiacje 7. Procesy i przemiany życia społecznego wpływające na poziom zdrowotny społeczeństwa 8. Zachowania pro- i antyzdrowotne w aspekcie socjologicznym 1.wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wyklad-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2	Test/Analiza informacji na zadany temat/ Dysksuja

Program studiów cz.2

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł B	Pedagogika	B.W12, B.W13, B.W14, B.U10, B.U11, K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład/wykład -zdalne** 1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu człowieka, podstawowe pojęcia; pedagogika, wychowanie, edu-kacja, nauczanie wychowujące, dydaktyka. Przedmiot i zadania pedagogiki. Podstawowe dyscypliny pedagogiczne. Pedagogika zdrowia – teoria wychowania zdrowotnego. Wychowanie jako proces – definicja, rodzaje, rola wychowawcy, wychowanie a opieka, cechy wychowania. 3. Strategie wychowawcze. Kształcenie środowiska wychowawczego. Rodzina jako środowisko wychowawcze. Zakłady opiekuńcze. 4. Wartości w wychowaniu. Metody wychowania. Metody wychowania. Warunki skutecznego wychowania. 5. Trudności wychowawcze. 6. Organizacja i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej w zakładach opieki. 7. Metody edukacji zdrowotnej. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Pojęcia podstawowe i pochodne w pedagogice. Zadania pedagogiki zdrowia. 2. Pojęcie „holizm", przygotuj tezy do dyskusji; holizm w medycynie, pielęgniarstwie, pedagogice. 3. Metody wychowania. Cele wychowania, które współcześnie zasługują na szczególną uwagę. Warunki skutecznego wychowania. Trudności wychowawcze. 4. Wyjaśnij, dlaczego w procesie wychowania istnieje potrzeba odwoływania się do wartości. Jakie wartości ty będziesz preferować we wychowaniu. 5. Formy organizacyjne, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji pacjentów. Przygotowanie konspektu do zajęć.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wykład-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2,5	Test/Analiza infotrmacji na zadany temat/ Wykonanie projektu i dokumentacji Obserwacja nauczycielska
Moduł B	Prawo medyczne	B.W15, B.W16, B.W17, B.W18, B.W19, B.U12	**Forma zajęć: Wykład/ Wykład-zdalne** 1.Podstawowe pojęcia z zakresu wybranych gałęzi prawa. Prawo pracy, obowiązki pracownika i pracodawcy, definicja błędu medycznego, jego rodzaje, odpowiedzialność za popełnienie błędu medycznego. 2. Odpowiedzialność zawodowa, cywilna i karna. 3. Prawa pacjenta – katalog, zasady realizacji obowiązku ochrony przez przedstawicieli zawodów medycznych; instytucja Rzecznika Praw Pacjenta – rola i postępowania prowadzone w ramach sprawowanego urzędu;4. Regulacja rynku usług medycznych, możliwe formy wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, rejestra-cja prywatnej praktyki, rola Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Narodowy Fundusz Zdrowia jako regulator rynku świadczeń medycznych, prawo o zakładach opieki zdrowotnej. Regulacje prawne dające uprawnienia pielęgniarkom i położnym do wypisywania leków w ramach zleceń lekarskich, 5. Case study zakresu tematycznego zajęć.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wykład-zdalne	2	Test
Moduł B	Zdrowie publiczne	B.W20, B.W21, B.W22, B.W23, B.W24, B.W25,B.W26, B.U13, B.U14, B.U15, K.S7	**Forma zajęć: Wykład/Wykład-zdalne** 1. Koncepcja zdrowia publicznego w medycynie 2. Zdrowie publiczne a medycyna społeczna 3. Czynniki kształtujące zdrowie 4. Zachowania zdrowotne i ich związek ze zdrowiem 5. Jak się ocenia zdrowotność populacji6 . Demografia 7. Zyjemy dłużej – jakie to rodzi problemy? 8. Od czego zależy nasze zdrowie 9. Opieka medyczna nad rodziną w zdrowiu i chorobie 10. Opieka medyczna w szkołach w ramach zdrowia publicznego 11. Opieka nad zdrowiem osób starszych 12. Systemowy model ochrony zdrowia 13. Ubezpieczenia zdrowotne 14. Kontraktowanie świadczeń zdrowotnych. 15.Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby. 16. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), pro-cedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF). **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.2. Funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowanie źródła ich finansowania.3. zastosowanie międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wykład-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2	Test/Analiza informacji na zadany temat/Wykonanie zadań indywidualnie lub grupowo – diagnoza pielęgniarska i proces pielęgnowania z użyciem klasyfikacji/Dyskusja
Moduł B	Język angielski	B.U16, B.U17	**Forma zajęć: Lektorat językowy** Tematyka: • pracownicy, nazwy zawodów i stanowisk w szpitalu, zakres czynności i obowiązków zawodowych • nazwy oddziałów szpitalnych i usługi świadczone pacjentom na różnych oddziałach szpitalnych • wyposażenie pomieszczeń szpitalnych • części ciała, urazy i obrażenia • przyjęcia do szpitala • procedury oceniania stanu pacjenta, samopoczucie pacjenta, objawy, nasilenie objawów • ból, miejsce, nasilenie i częstotliwość, co go powoduje lub zwiększa • badania, rodzaje badań, wyniki badań, opcje leczenia, badanie pacjenta, • krew: grupy krwi, słownictwo związane z krwią, oddawanie krwi • układ krążenia, funkcje układu krążenia • układ oddechowy, czynności układu oddechowego, dolegliwości związane z układem oddechowym, wpływ palenia na układ oddechowy • układ pokarmowy, funkcje układu pokarmowego, choroby atakujące układ pokarmowy, dolegliwości żołądkowe • grupy leków, dozowanie leków, zasady podawania leków, działania uboczne leków, uczulenia na leki • nawyki żywieniowe, prawidłowe odżywianie, dieta pacjenta, witaminy i składniki pożywienia • higiena • infekcje, dolegliwości • podstawowe parametry życiowe, nagłe wypadki, pierwsza pomoc, urazy w izbie przyjęć • sposoby opatrzenia i pielęgnowania ran, słownictwo opisujące ranę i zmiany wokół rany, źle gojące się rany • słownictwo związane z badaniem nerek, analiza testu CKF, wyniki badania GFR • wypis pacjenta, stan pacjenta i zalecenia, wypożyczenie sprzętu/środków pomocniczych, forma transportu • oddział ginekologiczno-położniczy, objawy ciąży i zbliżającego się porodu, przygotowanie do i oznaki porodu, okresu perimenopauzy i meno-pauzy • oddział pediatryczny, najczęściej występujące choroby noworodków i dzieci • oddział chirurgiczny, sala operacyjna, narzędzia chirurgiczne, przygotowania do zabiegu • usługi świadczone przez pielęgniarki w domu pacjenta, słownictwo i wyrażenia związane z opieką nad pacjentem w domu • ochrona zdrowia, zapobieganie rozprzestrzeniania się chorób w miastach, epidemie • targi na temat ochrony zdrowotnej • praca pielęgniarki za granicą, oferty pracy, kwalifikacje, rozmowa o pracę • obciążenie pracą, praca po godzinach i przepracowanie pielęgniarek• komunikowanie się z lekarzem, pacjentem i rodziną pacjenta, nieporozumienia, różnice kulturowe • stany chorobowe ostre i przewlekłe, korzystanie z pomocy lekarskiej, wczesna i późna interwencja lekarza, zapobieganie nasilaniu się choroby • cukrzyca, przyczyny i rodzaje cukrzycy i niektóre sposoby jej leczenia, zapobieganie cukrzycy, powikłania, dieta cukrzycowa • oddział onkologii, nowotwory, leczenie raka w ostatnich latach, chemioterapia i radioterapia, przebieg leczenia i działania uboczne • choroby serca, ryzyko zachorowania na choroby serca, zapobieganie i leczenie chorób serca, • system medycznej segregacji chorych ESI Triage, kwalifikacja do odpowiedniej grupy, słownictwo związanie z funkcjonowaniem systemu ESI, trauma • dokumentacja medyczna i przekazywanie informacji o pacjencie kolejnej zmianie, nieprawidłowości w dokumentacji • podawanie leków i płynów dożylnie, sprzęt, powody • przygotowanie pacjenta do operacji, procedury i zalecenia przedoperacyjne, ryzyko, zgoda na zabieg • infekcje szpitalne, procedury zapobiegania infekcji w szpitalu, odwiedziny chorych • geriatria, choroby ludzi starszych, funkcjonowanie domu opieki, usługi w domu opieki • pielęgniarstwo psychiatryczne, choroby psychiczne, zadania pielęgniarki pracującej na oddziale psychiatrycznym, • hospicjum, pacjenci w stanie terminalnym, aktualizacja stanu pacjenta. Wypowiedzi pisemne: • wpis w szpitalnym dzienniku organizacyjnym • notatka o stanie pacjenta • raport pielęgniarki • formularze • memo • broszurka przedstawiającą niebezpieczeństwa i korzyści danego zagadnienia • CV • maile.	Zaliczenie na ocenę - lektorat językowy	6	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/Wypowiedź ustna, udział w dyskusji/Wypowiedź pisemna/wpis w szpitalnym dzienniku organizacyjnym, notatka o stanie pacjenta, raport pielęgniarki, formularze
Moduł C Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej						
Moduł C	Podstawy pielęgniarstwa	C.W1, C.W2, C.W3, C.W4, C.W5, C.W6, C.W7, C.W8, C.W9, C.W10, C.W11, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5, C.U6, C.U7, C.U8, C.U9, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, C.U14, C.U15, C.U16, C.U17, C.U18, C.U19, C.U20, C.U21, C.U22, C.U23, C.U24, C.U25, C.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** 1.Pielęgniarstwo - uwarunkowania historyczne i współczesne. 2.Pielęgniarstwo na świecie i w Polsce. Charakterystyczne różnice.3.System pojęć stosowany w pielęgniarstwie. 4.Pielęgniarstwo przednowoczesne i nowoczesne. Zawód czy powołanie? 5. Podstawowe potrzeby zdrowotne jednostki, podział oraz zasady ich zaspokajania. 6.Istota opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne. 7. Wzory pielęgnowania – istota, etapy, zasady. Pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane. Primary nursing. 8.Proces pielęgnowania. Etapy procesu pielęgnowania. 9.Klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich.10.Rola pielęgniarki w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. Praca w zespole interdyscyplinarnym. 11.Samodzielne działania pielęgniarki w świetle aktów prawnych. 12.Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą oraz chorym o niepomyślnym rokowaniu. 13.Ocena stanu, rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych u pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu narządów i układów, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej. 14.Zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich. 15.Dokumentowanie świadczeń pielęgniarskich w oparciu o wymagania prawne i standardy jakości. 16.Bezpieczna i higieniczna praca na stanowisku pielęgniarki jako podstawa w zapobieganiu zakażeń. **Forma zajęć: zajęcia warsztatowe** 1.Wykonanie higieny rąk zgodnie z wytycznymi WHO. 2.Bezpieczne stosowanie środków dezynfekcyjnych. 3. Wykonywanie zabiegów higienicznych. 4. Stosowanie profilaktyki przeciwodleżynowej z zastosowaniem udogodnień. 5.Stosowanie profilaktyki przeciwzakrzepowej - wczesne uruchamianie, kompresjoterapia. 6.Wykonanie gimnastyki oddechowej. 7.Wykonanie drenażu ułożeniowego. 8.Przemieszczanie i transportowanie chorego. 10.Bandażowanie – znajomość i stosowanie technik. 11.Wykonanie podstawowych parametrów życiowych. 12.Wykonanie pomiarów antropometrycznych.13.Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi . 14.Wykonanie wlewki doodbytniczej, kroplowego wlewu doodbytniczego i zakładanie suchej rurki. 15.Wykonanie zabiegów przeciwzapalnych - okłady, worek z lodem, termofor, bańki. 16.Wykonanie opatrunków specjalistycznych. 17.Wykonanie cewnikowania pęcherza moczowego. 18.Przechowywanie i przygotowywanie leków zgodnie z obowiązującymi standardami. 19.Wykonanie inhalacji. 20.Płukanie oka, ucha. 21.Zakładanie maści. 22.Podawanie tlenu. 23.Podawanie leków do oka, ucha i nosa. 24.Podawanie leków drogą doustną i doodbytniczą. 25.Podawanie leków śródskórnie. 26.Podawanie leków podskórnie. 27.Podawanie insuliny penem. 28.Podawanie leków domięśniowo. 29.Podawanie leków dożylnie. 30.Pobieranie krwi żylnej na badania diagnostyczne. 31.Pobieranie krwi włośniczkowej na poziom glukozy. 32.Pobieranie materiału mikrobiologicznego. 33.Wykonywanie szczepień 34.Monitorowanie, ocena, pielęgnacja wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego. 35.Zakładanie sondy diagnostycznej do żołądka, dwunastnicy. 36.Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych. 37.Asystowanie lekarzowi przy badaniach diagnostycznych. 38.Cewnikowanie, płukanie pęcherza moczowego. 39.Zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w trakcie udzielania opieki pielęgniarskiej. 40.Prowadzenie dokumentacji medycznej i posługiwanie się nią. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Poznanie specyfiki oddziału szpitalnego. 2.Poznanie zadań zespołu terapeutycznego. 3.Stosowanie technik komunikacji z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego. 4.Zastosowanie wybranej metody pielęgnowania w opiece nad chorym.5.Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej. 6.Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej zgodnie z wymaganiami prawnymi i aktualną wiedzą medyczną. 7.Interpretowanie podstawowych parametrów życiowych. Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta. 8.Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych. 9.Poznanie skal oceny opieki pielęgniarskiej. 10.Realizowanie umiejętności zgodnych z dziennikiem weryfikacji efektów uczenia się. 11.Edukowanie pacjenta i jego rodziny odpowiednio do występujących problemów zdrowotnych. 12.Przygotowanie pacjenta do samoopieki w domu. Opracowanie zaleceń pielęgniarskich. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych.Przyjęcie pacjenta do oddziału zachowawczego. Komunikacja pacjent – pielęgniarka. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych:** Całościowa toaleta poranna chorego leżącego w łóżku. Ocena podstawowych parametrów życiowych. **Forma zajęć: Praktyka** 1.Poznanie specyfiki pracy w oddziale. 2.Poznanie zadań członków zespołu interdyscyplinarnego pełniącego opiekę nad chorym. Ustalenie zakresu zadań i odpowiedzialności w zespole interdyscyplinarnym. 3.Przyjęcie pacjenta do oddziału: - założenie i prowadzenie obowiązującej dokumentacji pielęgniarskiej, -zidentyfikowanie problemów pielęgnacyjnych, -przeprowadzenie oceny ryzyka wystąpienia zdarzeń niepożądanych np. upadków, -ustalenie diagnozy pielęgniarskiej, -ustalenie kategorii opieki i interwencji pielęgniarskich, -powiadomienie chorego o planie opieki i uzyskanie jego akceptacji, -powiadomienie chorego zasadach obowiązujących na oddziale np. regulamin odwiedzin, -zapoznanie chorego z prawami pacjenta i zasadami korzystania z tych praw. 4.Realizowanie ustalonego planu opieki pielęgniarskiej. Modyfikowanie planu opieki w przypadku zmiany stanu chorego. 5.Realizowanie zleceń lekarskich zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i uprawnieniami. 6.Wykonywanie świadczeń pielęgniarskich zgodnie w wytycznymi bhp. i dziennikiem weryfikacji efektów uczenia się. 7.Przygotowanie pacjenta do wypisu. Określenie i udokumentowanie poziomu przygotowania do samoopieki w domu.	Zaliczenie na ocenę - Wykład 1 sem./Zaliczenie na ocenę - Zajęcia warsztatowe I i II sem./ Egzamin - Wykład II sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie- Praktyki	15	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł C	Etyka zawodu pielęgniarki	C.W12, C.W13, C.W14, C.W15, C.U27, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1. Wprowadzenie do etyki. 2. Zawody medyczne jako zawody zaufania społecznego, tradycyjne zasady etyki obowiązujące w zawodach medycznych. 3. Rys historyczny etyki pielęgniarskiej w Polsce i na świecie, samorząd zawodowy, przysięga i kodeksy etyki, odpowiedzialność moralna, prawna i zawodowa w pracy pielęgniarki. 4. Autonomia i prawa pacjenta, paternalizm i partnerstwo w medycynie, problemy etyczne w realizacji wybranych praw pacjenta, szczególne problemy etyczne w leczeniu dzieci, osób w wieku podeszłym i niepełnosprawnych. 5. Wprowadzenie do bioetyki, problemy etyczne związane z początkiem i końcem życia człowieka, problemy etyczne w transplan-tologii, problemy etyczne w badaniach naukowych z udziałem człowieka. 6. Wybrane problemy etyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki: obowiązek udzielania pomocy, praca zespołowa, koncepcja ochrony zdrowia. 7. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.Problemy etyczne w neonatologii. 2.Problemy etyczne w opiece paliatywnej. 3.Problemy etyczne w transplantologii. 4.Problemy etyczne związane z resuscytacją. Granice uporczywej terapii. 5.Problemy etyczne w opiece nad pacjentem odmiennym kulturowo. 6.Prawa pacjenta, prawa człowieka – uregulowania prawne.	Zaliczenie na ocenę - wykład, Zaliczenie na ocenę - ćwiczenia	1,5	Test/Analiza informacji na zadany temat/Dyskusja/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	Promocja zdrowia	C.W.16, C.W17, C.W18, C.U28, C.U29, C.U30, C.U31, C.U32, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Wprowadzenie do zagadnień promocji zdrowia. 2.Konteksty i płaszczyzny zdrowia. 3.Styl życia i działania warunkujące zdrowie. Poczucie koherencji. 4.Promocja zdrowia i profilaktyka. Zakres działań promocji zdrowia. 5.Strategie promowania zdrowia w środowisku lokalnym. 6.Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w systemie opieki zdrowotnej. 7.Polityka państwa w zakresie promocji zdrowia. 8.Promocja zdrowia jako jedna z funkcji zawodowych pielęgniarki. 9.Ocena stanu zdrowia i mierniki zdrowia. 10.Narodowy Program Zdrowia, cele strategiczne i operacyjne. 11.Wybrane programy zdrowotne realizowane w ramach Narodowego Programu Zdrowia. 12.Rola i zadania pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i wtórnej. 13.Metody edukacji pacjenta w oparciu o wybrane stany kliniczne. 14.Kształtowania zachowań zdrowotnych jednostki na poszczególnych etapach życia. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** Wywiad z pacjentem i ocena jego potencjału zdrowotnego. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Konstruowanie programu promocji zdrowia. 2.Promocja zdrowia w praktyce. 3.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji edukacji pacjenta z wybranymi problemami zdrowotnymi. 4.Strategie promowania zdrowia na poziomie lokalnym (Szpital Promujący Zdrowie, Szkoła Promująca Zdrowie.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę- Zajęcia praktyczne	1,5	Test/Analiza wypowiedzi na zadany temat/Wykonywanie zdań indywidualnie lub grupowo/Projekt/Obserwacja nauczycielska
Moduł C	Podstawowa opieka zdrowotna	C.W19, C.W20, C.W21, C.U33, C.U34, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1. Podstawowa opieka zdrowotna w Polsce i na świecie. 2. Regulacje prawne dotyczące podstawowej opieki zdrowotnej. 3.Specyfika pracy w podstawowej opiece zdrowotnej z uwzględnieniem podmiotu opieki. 4.Świadczenia pielęgniarskie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej - promocja zdrowia, profilaktyka, leczenie i rehabilitacja. Zakres zadań pielęgniarki. Praktyka pielęgniarska indywidualna i grupowa. 5.Podstawowa opieka zdrowotna w ujęciu Narodowego Programu Zdrowia. 6.Wskaźniki jakości w podstawowej opiece zdrowotnej – prowadzenie, analizowanie. 7.Dokumentacja podstawowej opieki zdrowotnej – zakładanie, prowadzenie i archiwizowanie. 8.Prawa pacjenta w podstawowej opiece zdrowotnej. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Poznanie specyfiki podstawowej opieki zdrowotnej. 2.Poznanie zadań wykonywanych w poradni dziecięcej. Pomiary wykonywane u dzieci. 3.Poznanie zadań zespołu interdyscyplinarnego, udzielającego świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. 4.Stosowanie technik komunikacji z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu sprawującego opiekę nad człowiekiem zdrowym i chorym. 5.Pielęgnowanie w środowisku nauczania i wychowania - zachowania zdrowotne wśród dzieci i młodzieży, diagnozowanie sytuacji zdrowotnej uczniów. 6.Identyfikacja czynników społeczno - ekonomicznych i środowiskowych mających wpływ na zdrowie jednostki. 7.Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej zgodnie z wymaganiami prawnymi i aktualną wiedzą medyczną. 8.Rozpoznawanie problemów zdrowotnych, problemów pielęgnacyjnych pacjenta i ustalanie diagnozy pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. 9.Wykonywanie i interpretowanie podstawowych parametrów życiowych. 10.Poznanie i stosowanie skal oceny stanu zdrowia wykorzystywanych do planowania opieki pielęgniarskiej w podstawowej opiece zdrowotnej. 11.Poznanie opieki instytucjonalnej jako formy wsparcia dla podstawowej opieki zdrowotnej. 12.Edukowanie zdrowego i chorego odpowiednio do występujących zagrożeń lub problemów zdrowotnych. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1.Ocena stanu odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego. Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w POZ. 2. Sprząt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta – wykorzystanie rozwiązań teleinformatycznych. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Poznanie specyfiki podstawowej opieki zdrowotnej. 2.Poznanie zadań członków zespołu interdyscyplinarnego pełniącego opiekę nad człowiekiem zdrowym i chorym w ramach podsta-wowej opieki zdrowotnej. 3.Ustalenie zakresu zadań i odpowiedzialności w zespole interdyscyplinarnym podstawowej opieki zdrowotnej. 4.Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej. 5.Planowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych w odniesieniu do jednostki i/lub rodziny. 6.Opracowanie planu edukacji zdrowotnej dla jednostki w wybranym środowisku. 7.Edukowanie w zakresie naturalnego i sztucznego karmienia dzieci, aktywności ruchowej, szczepień ochronnych, profilaktyki stomatologicznej i modyfikacji zachowań zdrowotnych. 8.Pielęgniarska opieka nad chorym w środowisku domowym. 9.Przygotowanie środowiska domowego do opieki nad chorym po jego powrocie ze szpitala. 10.Pielęgniarska opieka nad niepełnosprawnymi. 11.Pielęgniarstwo rodzinne w opiece nad seniorem w domu. 12.Opracowanie wspólnie z rodziną planu edukacji zdrowotnej i jego realizacja. 13.Analiza stylów życia w rodzinie. 14.Ocena podjętych działań.	Zaliczenie na ocenę - wykład/ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie -Praktyki	11	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł C	Dietetyka	C.W22, C.W23, C.W24, C.W25, C.U35, C.U36, C.U37, K.S1, K.S4., K.S5, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Wprowadzenie do problematyki żywieniowej. 2.Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia człowieka na poszczególnych etapach życia. 3.Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów. 4.Piramidy żywieniowe. 5.Rola węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych w procesach metabolicznych ustroju człowieka. 6.Problemy niedożywienia i jego konsekwencje. 7.Zasady żywienia chorych. 8.Klasyfikacja diet. 9.Żywienie człowieka w chorobach przewodu pokarmowego, układu krążenia, układu moczowego, układu krwiotwórczego. 10.Zasady postępowania w żywieniu dojelitowym i pozajelitowym. 11.Higiena żywności. 12.Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków. 13.Zadania pielęgniarki w leczeniu żywieniowym. **Forma zajęć: ćwiczenia** 1.Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze. 2.Ocena stanu odżywienia – skale, kwestionariusze 3.Diety terapeutyczne. 4.Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i ich zastosowanie oraz wystawianie na nie recept.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	1,5	Test/Analiza informacji na zadany temat-karta pracy/ Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	Organizacja pracy pielęgniarskiej	C.W26, C.W27, C.W28, C.W29, CW30, C.W31, C.U38, C.U39, C.U40, C.U41, C.U42, K.S4, K.S5, K.S7	**Forma zajęć:Wykład oraz Wykład-zdalne** 1.Pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. 2.Przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich. 3.Podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki. 4.Etapy planowania pracy własnej i podległego personelu. 5.Możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego. 6.Problematyka jakości w opiece zdrowotnej. 7.Przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.Podejmowanie decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole. 2.Monitorowanie zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynników sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy. 3.Opracowywanie standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz zasady monitorowania jakość opieki pielęgniarskiej. 4.Nadzór i sposób oceny pracy podległego personelu. 5.Planowanie własnego rozwoju zawodowego i rozwijanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.	Zaliczenie na ocenę - Wykład, Wykład-zdalne/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2	Test/Analiza informacji na zadany temat-praca pisemna/Dysksuja/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	Badania fizykalne	C.W32, C.W33, C.W34, C.W35, C.W49, C.U43, C.U44, C.U45, C.U46, C.U47, C.U58, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Wprowadzenie do problematyki badania fizykalnego. 2.Przygotowanie własne i otoczenia do badania fizykalnego. 3.Środowisko fizyczne, uwarunkowania psychiczne badania. 4.Wywiad szczegółowy dotyczący poszczególnych układów człowieka: narządów zmysłów, narządu ruchu, skóry, jamy brzusznej, pulmonologiczne, kardiologiczne, otolaryngologiczne, neurologiczne. 5.Przegląd poszczególnych układów organizmu. 6.OLDCART i inne systemy zbierania danych. 7.Różnice w badaniu fizykalnym dzieci i osób starszych. 8.Wybrane badania diagnostyczne. 9.Sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. **Forma zajęć: Zajęcia warsztatowe** 1.Warunki, środowisko i sprzęt do przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta. 2.Kryteria przeprowadzania wywiadu podmiotowego. 3.Dokumentowanie badania fizykalnego. 4.Wyniki badania fizykalnego i ich specyfika w zależności od wieku badanego. 5.Badanie fizykalne skóry i jej przydatków (włosy, paznokcie, gruczoły piersiowe). 6.Procedura badania narządów ruchu (układ kostno-stawowo-mięśniowy). 7.Badanie głowy i szyi (narządy zmysłów, węzły chłonne, tarczyca). 8.Badanie neurologiczne (centralny i obwodowy układ nerwowy). Badanie stanu psychicznego. 9.Kompleksowe badanie klatki piersiowej. Badanie układu sercowo – naczyniowego. Badanie układu oddechowego. 10. Kompleksowe badanie jamy brzusznej. Badanie narządów moczowo – płciowych u mężczyzn i u kobiet. 11. Specyfika badania fizykalnego w pediatrii i w geriatrii. 12. Przeprowadzanie badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.	Egzamin - Wykład/ Zaliczenie na ocenę -Zajęcia warsztatowe	2,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/Symulacja i inscenizacja/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	Zakażenia szpitalne	C.W36, C.W37, C.W38, C.U48, C.U49, K.S2, K.S4, K.S5	**Forma zajęć: Wykład** 1.Pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i re-zerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia. 2.Sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. 3.Mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.Standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym. 2.Środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2	Test/Analiza informacji na zadany temat - opracowanie standardu/Dyskusja/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	System informacji w ochronie zdrowia	C.W39, C.W40, C.U50, C.U51, K.S5	**Forma zajęć: Wykład** 1.Przepisy ogólne i podstawowe pojęcia określające organizację i zasady działania systemu informacji w ochronie zdrowia. Katalog pojęć ustawowych. 2. Wybrane zagadnienia integracji i interoperacyjności systemów informatyki medycznej. 3. SIM-System Informacji Medycznej. 4. Systemy teleinformatyczne obsługujące system informacji. Dziedzinowe systemy teleinformatyczne. RUM-NFZ. Zintegrowane systemy zarządzania szpitalem na podstawie wybranego modelu. 5. Bazy danych tworzone przez podmioty lecznicze. Zasady przekazywania danych do systemu informacji ich udostępniania 6. Rejestry medyczne. Cele i zadania rejestru. Zakresy danych. Podmioty prowadzące rejestr. Zakresy danych. 7. Rozwiązania teleinformatyczne w pracy pielęgniarek. Bezpieczeństwo opieki zdrowotnej w kontekście zadań pielęgniarek - zastosowanie technologii informatycznych w monitorowaniu procesów. 8. Elektroniczna dokumentacja medyczna. Informatyka w pielęgniarstwie. E- zdrowie. Dokumentacja pielęgniarska. Rozwiązania informatyczne. 9. Nadzór i kontrola nad systemem informacji i bazami danych. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.Interpretacja i zastosowanie założeń funkcjonalnych systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych. 2.Posługiwanie się w praktyce dokumentacją medyczną. 3.Zasady bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawo ochrony własności intelektualnej.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	1,5	Test/Analiza informacji na zadany temat/Dyskusja/ Obserwacja nauczycielska

Program studiów cz.2

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł C Zajęcia fakultatywne do wyboru						
Moduł C	*Język migowy	C.W41, C.W42, C.U52, K.S3, K.S7	**Forma zajęć:Wykład** 1.Znaki daktylograficzne dynamiczne i statyczne. 2.Znaki liczbowe. 3.Znaki ideograficzne. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1.Zastosowanie języka migowego do przeprowadzenia wywiadu oraz poinformowaniu o procesie diagnostycznym i terapeutycznym. 2.Podstawowe zabiegi pielęgnacyjne zaprezentowane w języku migowym. 3.Nawiązywanie kontaktu i wzywanie pomocy. 4.Wykorzystanie słowników ilustrowanych w nauce języka migowego.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	1,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie/ Obserwacja nauczycielska
Moduł C	*Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	C.W43, C.W44, C.W45, C.W46, C.W47, C.W48, C.U53, C.U54, C.U55, C.U56, C.U57, K.S4, K.S5,K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1. Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu. 2. Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy. 3.Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety. 4. Proces podejmowania decyzji w zespole. 5.Metody samooceny pracy zespołu. 6. Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole. **Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Analiza korzyści wynikających z pracy zespołowej. 2. Zastosowanie wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu. 3. Sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu. 4. Planowanie pracy zespołu i motywowanie członków zespołu do pracy. 5. Identyfikacja czynników zakłócających pracę zespołu i sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	1,5	Test/Analiza informacji na zadany temat- analiza SWOT, plan pracy, planowanie grafików/Dyskusja/Obserwacja nauczycielska
Moduł D Nauki w zakresie opieki specjalistycznej						
Moduł D	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D.W2, D.W3,D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.W10, D.U1, D.U2, D.U3, D.U8, D.U9, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14, D.U15,D.U18, D.U22,D.U23, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** Choroby wewnętrzne: • Choroby układu krążenia: objawy, leczenie, ocena objawów zagrażających życiu. Choroba wieńcowa. Nagłe zatrzymanie krążenia. Zaburzenia rytmu serca. Ostre stany niedociśnienia i nadciśnienia. Przewlekła niewydolność krążenia. • Obrzęk płuc i wstrząs kardiogenny. • Choroby układu oddechowego: objawy, leczenie , ocena objawów zagrażających życiu. Zapalenie płuc, gruźlica płuc, rak płuc. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. Niewydolność oddechowa, zatorowość płucna. • Choroby układu pokarmowego, objawy, leczenie. Choroba wrzodowa żołądka i XII-cy. Krwawienia z przewodu po-karmowego. Zapalenie jelit. • Schorzenia wątroby. Schorzenia trzustki. Nowotwory układu pokarmowego. • Schorzenia układu moczowego, objawy, leczenie. Infekcje dróg moczowych. • Ostra i przewlekła niewydolność nerek. • Cukrzyca – objawy, zasady leczenia. Rola pielęgniarki w edukacji pacjenta i jego rodziny. • Choroby tarczycy – rozpoznanie, leczenie. Zasady postępowania w przypadku przełomu tarczycowego. • Choroba reumatyczna, objawy, leczenie. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich. • Osteoporoza, profilaktyka, objawy, leczenie. • Choroby układu czerwonokrwinkowego – niedokrwistości. • Choroby układu białokrwinkowego. Pielęgniarstwo internistyczne: • Biopsychospołeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych. • Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorych podczas hospitalizacji. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależnie od charakteru i przebiegu procesu chorobowego. • Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwienną serca. • Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta z nadciśnieniem tętniczym do samoopieki. • Opieka pielęgniarska nad chorym z ostra zapalną chorobą układu oddechowego. • Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z astmą oskrzelową. • Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy. • Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i odbarczającym pacjentów z marskością wątroby. • Zasady postępowania diagnostycznego, leczniczego, opiekuńczego wobec chorego na cukrzycę. • Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze schorzeniami kostno- stawowymi. • Opieka nad chorym z chorobą zapalna nerek i dróg moczowych. • Problemy pielęgnacyjne nad chorym na białaczkę. • Standard profilaktyki i leczenia odleżyn. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami układu krążenia, realizacja opieki nad pacjentem w oparci i kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2. Ocena stanu zdrowia pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy, nadczynnością nadnerczy w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe. 3. Udział pielęgniarki w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach endokrynogennych. 4. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad pacjentem z chorobą endokrygenną. 5. Ocena stanu funkcji układu moczowego na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego, analiza wyników badań i dokumentacji medycznej. 6. Diagnoza pielęgniarska u pacjentów z chorobą zapalna nerek i dróg moczowych. 7. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań specjalistycznych w chorobach układu moczowego oraz w opiece nad pacjentem w czasie i po badaniach. 8. Opieka pielęgniarska nad chorym z niewydolnością nerek w zależności od potrzeb pacjenta, obrazu klinicznego i okresu cho-roby. Udział pielęgniarki z przygotowaniu chorych z chorobami układu moczowego do zachowań zdrowotnych. 9. Pielęgnowanie pacjentów ze schorzeniami nowotworowymi układu moczowego i nerek. Zadania pielęgniarki w leczeniu far-makologicznym i dietetycznym pacjenta z chorobami nerek. 10. Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami gospodarki wodno-elektrolitowej. 11. Wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny, profilaktyka schorzeń o podłożu astmatycznym. 12. Ocena stopnia samodzielności pacjenta z RZS i ZZSK. 13. Opieka pielęgniarka nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów i zesztywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa. 14. Standard profilaktyki i leczenia odleżyn. 15. Ocena stanu zdrowia pacjentów z niedokrwistością, skazą krwotoczną, białaczką w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe. 16. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobami układu krwiotwórczego (niedokrwistość, białaczka, skaza krwotoczna). 17. Opieka pielęgniarska nad chorym ze skazą krwotoczną. 18. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych u chorych z chorobami nowotworowymi z uwzględnieniem ogólnego stanu zdrowia pacjenta, zastosowanego leczenia i okresu choroby. 19. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym pacjentów z białaczką.**Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1.Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta ze schorzeniami układu krążenia. 2.Wykonanie i interpretacja zapisu ekg. Standardy postępowania w chorobie wieńcowej serca. 3.Ocena wydolności oddechowej u pacjenta z przewlekłą chorobą układu oddechowego.4.Metody monitorowania czynności życiowych pacjenta, obsługa kardiomonitora, interpre-tacja zapisów parametrów życiowych. 5.Udział pielęgniarki/ pielęgniarza w pracy zespołu interdyscyplinarnego sprawującego kompleksową opiekę nad pacjentem.**Forma zajęć: Praktyki** 1.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu pielęgnowania w różnych przypadkach internistach. 2.Udział w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i edukacji pacjenta. 3.Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. 4.Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. 5.Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji.	Zaliczenie na ocenę - Wykład II sem./ Egzamin - Wykład III sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	12,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D.W1,D.W2, D.W3, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.W10, D.W13, D.U1, D.U2, D.U3, D.U5, D.U12; D.U13, D.U14, D.U15, D.U17, D.U22, D.U23, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** Część kliniczna: 1.Etiologia, patogeneza, główne objawy, diagnostyka oraz zasady terapii dzieci z wybranymi chorobami układu krążenia: wrodzone wady serca, niewydolność układu krążenia, sinica centralna i obwodowa,. 2.Charakterystyka wybranych chorób układu oddechowego: stany zapalne górnych dróg oddechowych, zapalenie płuc, zapalenie oskrzelików, mukowiscydoza, niewydolność układu oddechowego. 3.Najczęstsze schorzenia układu pokarmowego. Biegunki ostre i przewlekłe, zaburzenia wodno-elektrolitowe, zespoły zaburzonego wchłaniania. 4.Wybrane choroby układu moczowego: zakażenia układu moczowego, refluks pęcherzowo-moczowodowy, zespół nerczycowy, ostra niewydolność nerek. 5.Schorzenie układu nerwowego: mózgowe porażenie dziecięce, wodogłowie, padaczka dziecięca, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. 6.Choroby układu krwiotwórczego. Pielęgnowanie dzieci z anemią, skazą krwotoczną i białaczką. 7.Cukrzyca wieku dziecięcego: zasady leczenia, pielęgnowania i edukacji dzieci i ich rodzin. 8.Choroby alergiczne wieku dziecięcego. 9.Choroby zakaźne - krztusiec, świnka, odra, tężec. 10.Nowotwory złośliwe. Część pielęgniarska: 1.Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu krążenia. 2.Zadania pielęgniarki w opiece nad dziećmi z chorobami układu oddechowego. 3.Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu pokarmowego. 4.Planowanie opieki pielęgniarskiej w chorobach układu moczowego. 5.Pielęgnowanie dzieci ze schorzeniami układu nerwowego. 6.Zadania pielęgniarki w opiece nad dziećmi z chorobami układu krwiotwórczego. Pielęgnowanie dzieci z anemią, skazą krwotoczną i białaczką. 7.Problemy pielęgnacyjne w cukrzycy wieku dziecięcego. 8.Planowanie opieki w chorobach alergicznych wieku dziecięcego. 9.Pielęgnowanie dziecka z chorobą zakaźną. 10.Problemy pielęgnacyjne w chorobach nowotworowych. 11.Przygotowywanie dziecka do badań diagnostycznych. 12.Asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych 13.Wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych 14.Przygotowywanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia. 15.Obliczanie dawek leków. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1.Pomiar podstawowych parametrów życiowych u dziecka. 2. Badanie fizykalne. Interpretacja odruchów fizjologicznych charakterystycznych dla okresu noworodkowego i niemowlęcego. 3. Pielęgnacja dziecka. 4. Enteralne i parenteralne podawanie leków u dzieci 5. Żywienie dojelitowe i pozajelitowe dziecka **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Zapoznanie się ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale pediatrycznym. 2.Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu pielęgnowania dziecka ze schorzeniami pediatrycznymi. 3.Udział w diagnozowaniu, leczeniu, rehabilitacji i edukacji dziecka i jego rodziny. 4.Komunikowanie się z dzieckiem i jego opiekunami. 5.Poznanie i prowadzenie dokumentacji medycznej. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu pielęgnowania w różnych jednostkach chorobowych u dzieci. 2.Udział w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i edukacji pacjenta.	Zaliczenie na ocenę - Wykład III sem./ Egzamin - Wykład IV sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	14,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W7, D.W8, D.W10, D.W22, D.W23 D.W24, D.W25, D.U1, D.U2, D.U3, D.U6, D.U7, D.U8, D.U12, D.U15, D.U17, D.U19, D.U22, D.U23, D.U24, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** Problematyka wykładów (klinika): 1.Organizacja opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej 2.Organizacja i zadania opieki chirurgicznej w Polsce.3.Zakażenia w chirurgii. Zasady gospodarki krwią i preparatami krwiopochodnymi w oddziale chirurgicznym. 4.Badania diagnostyczne w chirurgii. 5.Istota zabiegów operacyjnych. Rodzaje operacji. Chirurgia małoinwazyjna. Rodzaje zabiegów. Kryteria kwalifikacji do zabiegów laparoskopowych 6. Chirurgia układu pokarmowego. Ostre i przewlekłe choroby chirurgiczne w obrębie przewodu pokarmowego. 7.Schorzenia sutka i tarczycy wymagające leczenia operacyjnego. Zasady rehabilitacji pooperacyjnej. 8.Chirurgia ambulatoryjna - przygotowanie chorego do zabiegów wykonywanych w ambulatorium chirurgicznym 9.Urazy kostno-stawowe, urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Objawy, zasady diagnozowania, leczenia, rehabilitacji. 10.Zabiegi operacyjne w obrębie naczyń obwodowych. Zasady diagnozowania. 11.Rodzaje urazów czaszkowo-mózgowych. Objawy, zasady diagnozowania, obserwacja pacjenta, stanu przytomności, parametrów życiowych. 12. Leczenie operacyjne ran przewlekłych. Zabiegi plastyczne i rekonstrukcyjne. 13. Żywienie w chirurgii. Zespół leczenia żywieniowego. **Pielęgniarstwo chirurgiczne**: 1.Aseptyka i antyseptyka w chirurgii. Bezpieczne środowisko pracy. 2. Rany - rodzaje, zasady ich opatrywania. Rola pielęgniarki w leczeniu ran pooperacyjnych. Metody leczenia ran. NPWT. 3.Zadania pielęgniarki chirurgicznej, jej rola w zespole terapeutycznym. Urządzenie, wyposażenie oddziału chirurgicznego, bloku operacyjnego i oddziału pooperacyjnego. Czynniki wpływające na adaptację pacjenta w oddziale chirurgicznym. 4. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Zasady przygotowania pacjenta do operacji laparoskopowej i metodą klasyczną oraz kierunki pielęgnacji po ich wykonaniu. 5. Postępowanie pielęgniarskie w okresie okołooperacyjnym. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. Dokumentacja pacjenta (karty kontroli i procedury, ISO) 6. Powikłania chirurgiczne oraz zapobieganie powikłaniom. Leczenie bólu ostrego(pooperacyjnego) 7. Problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych schorzeniach chirurgicznych: zapalenie otrzewnej, choroby jelit, rak piersi, oparzenie, uraz wielonarządowy, choroby tętnic i żył, krwawienie z przewodu pokarmowego, niedrożność, ostre zapalenie trzustki, przepuklina, choroby tarczycy. 8. Żywienie chorych w chirurgii- rola pielęgniarki. 9. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych u chorego hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym. 10. Stany nagłe w chirurgii- rola pielęgniarki w obserwacji nagłych, postępujących stanów zagrożenia życia. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Praca pielęgniarki w sali pooperacyjnej. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy. 2.Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. 3.Udział i rola pielęgniarki w profilaktyce zakażeń chirurgicznych. Zasady aseptyki i antyseptyki. 4.Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego. 5.Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. 6.Elementy leczenia żywieniowego. Standardy postępowania. Udział personelu pielęgniarskiego w leczeniu i monitoringu leczenia żywieniowego. 7.Standardy i zasady pielęgnacji ran w warunkach szpitalnych(procedury ISO) 8.Standardy i dokumentacja pielęgniarska prowadzona w oddziale chirurgicznym. 9.Udział pielęgniarki przygotowaniu pacjentów do badań diagnostycznych wykonywanych u pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi. 10.Podstawy usprawniania pacjentów po zabiegach operacyjnych. 11. Praca pielęgniarki w oddziale chirurgicznym ogólnym. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy. 12. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. 13. Klasyfikacja badań diagnostycznych w schorzeniach chirurgicznych. 14.Pielęgnowanie pacjentów w schorzeniach chirurgicznych jelit. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z niedrożnością. 15. Pielęgnowanie pacjentów po zabiegach naczyniowych. 16. Postępowanie pielęgnacyjne w przewlekłym i ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego. Pielęgnowanie pacjenta z krwawieniem z przewodu pokarmowego. 17. Pielęgnowanie pacjenta w chorobie oparzeniowej. Udział i rola pielęgniarki w wyrównywaniu zaburzeń gospodarki wodno- elektrolitowej. Zasady płynoterapii. 18. Pielęgnowanie pacjenta z ostrym zapaleniem trzustki oraz z chorobami dróg żółciowych. 19. Edukacja chorych i rodzin w zakresie domowej opieki nad chorymi wypisanymi z oddziału zabiegowego 20. Pielęgnowanie pacjenta w chorobach nowotworowych jelita grubego. 21. Problemy pielęgnacyjne chorego ze stomią. Zmiana opatrunku stomijnego. 22. Pielęgnowanie pacjentek po zabiegach w obrębie gruczołu sutkowego. Problemy biopsycho – społeczne kobiet po mastektomii. Rehabilitacyjna funkcja pielęgniarki w aspekcie opieki nad pacjentką. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych** 1. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Dokumentacja . Karty obserwacji. 2. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta chirurgicznego. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego . Standardy postępowania w wybranych chorobach chirurgicznych. 3. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. Obserwacja pacjenta w zakresie powikłań pooperacyjnych. 4. Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. Skale oceny. Udział w farmakoterapii bólu ostrego.5. Metody pielęgnowania ran oraz stomii jelitowych. 6. Komunikacja z pacjentem. Poradnictwo zdrowotne związane z chorobami chirurgicznymi. 7. Udział pielęgniarki/ pielęgniarza w pracy zespołu interdyscyplinarnego sprawującego kompleksową opiekę nad chorym chirurgicznym. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu pielęgnowania pacjentów w różnych przypadkach chirurgii ogólnej, urazowej, onkologicznej z uwzględnieniem zabiegów operacyjnych oraz zastosowanych rodzajów znieczulenia. 2.Udział w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pacjenta.	Zaliczenie na ocenę - Wykład II sem./ Egzamin - Wykład III sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	12,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W7, D.W8, D.W10, D.W14, D.W15 D.W16, D.W17, D.U1, D.U2, D.U3,D.U8, D.U12, D.U15, D.U22, D.U23, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady Klinika:** 1.Rozwój opieki położniczo-ginekologicznej w Polsce. 2.Opieka nad kobietą w różnych fazach życia. Endokrynologia cyklu miesiączkowego. 3.Antykoncepcja. 4.Zaburzenia czynności rozrodczych. 5.Fizjologia rozrodu. 6.Farmakologiczne i niefarmakologiczne sposoby łagodzenia bólu. 7.Trudności w urodzeniu zdrowego dziecka. 8.Opieka okołoporodowa ukierunkowana na potrzeby rodziny. 9.Ciąża u kobiety chorej. 10.Wybrane zagadnienia z opieki nad kobietą w ciąży powikłanej. Krwawienia w ciąży. 11.Onkologia ginekologiczna i profilaktyka. 12.Zapalenia i zakażenia narządów płciowych. 13.Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii. **Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne:** 1.Rola i zadania położnej w Poradni dla Kobiet. Szkoła rodzenia. 2.Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i profilaktycznych w ginekologii. 3.Profilaktyka schorzeń przenoszonych drogą płciową, ginekologicznych. 4.Postępowanie z kobietą po zabiegach ginekologicznych. 5.Opieka nad kobietą w okresie prokreacji i ciąży. Wybrane aspekty patologii ciąży. 6.Opieka nad kobietą w czasie porodu fizjologicznego i powikłanego. Poród drogami natury. Niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego. 7.Opieka pielęgniarska nad noworodkiem w sali porodowej. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Przyjęcie kobiety do oddziału szpitalnego. 2.Pielęgniarka w opiece nad kobietą ciężarną. 3.Postępowanie położniczo– pielęgnacyjne w porodzie o przebiegu fizjologicznym. 4.Opieka nad położnicą w połogu fizjologicznym. 5.Opieka pielęgniarska nad kobietą w ciąży powikłanej. 6.Obserwacja i pielęgnacja noworodka po porodzie. 7.Pielęgnowanie chorej ginekologicznie. 8.Edukacyjna rola pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku. 9.Podsumowanie zajęć. System i programy zmierzające do ochrony i potęgowania zdrowia kobiet. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1. Postępowanie pielęgnacyjne po porodzie o przebiegu fizjologicznym. 2. Opieka pielęgniarska nad położnicą w połogu o przebiegu patologicznym. 3. Obserwacja i pielęgnacja noworodka bezpośrednio po porodzie. 4. Pielęgnowanie chorej ginekologicznie. 5. Badanie podmiotowe i przedmiotowe kobiety ciężarnej i rodzącej. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Ocena stanu zdrowia pacjentki w różnych stanach chorobowych w ginekologii i położnictwie w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe. 2.Realizacja całościowej, profesjonalnej opieki nad pacjentką w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 3.Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w ginekologii i położnictwie. 4.Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej 5.Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla pacjentki i jej rodziny. 6.Przygotowanie pacjentki i jej rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. 7.Przygotowanie pacjentki do samoopieki i samopielęgnacji. 8.Poradnictwo w zakresie form wsparcia społecznego.	Zaliczenie na ocenę - Wykład IV sem./ Egzamin - Wykład V sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	7,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	D.W2, D.W3, D.W7, D.W8, D.W10, D.W19, D.W20, D.W21, D.U1, D.U2, D.U3, D.U15, D.U20, D.U22, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** Klinika: 1. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych. 2. Psychopatologia. 3. Etyczne i prawne aspekty ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz formy organizacyjne leczenia chorób psychicznych. 4. Oddziaływania terapeutyczne realizowane w oddziałach psychiatrycznych w Polsce. 5. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego. Prawidłowe prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie. 6. Charakterystyka podstawowych jednostek chorobowych w psychiatrii. Pielęgniarstwo psychiatryczne: 1. Rola pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych. 2. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Zasady przyjęcia pacjenta do Oddziału Psychiatrycznego 3. Znaczenie współpracy terapeutycznej w chorobach psychicznych. 4. Teoretyczne podstawy rehabilitacji psychiatrycznej. Planowanie działań edukacyjnych. 5. Komunikowanie się z chorym psychicznie. 6. Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych: mechanizmy uzależnienia, psychozy alkoholowe, rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1. Filozofia, historia i perspektywy rozwoju pielęgniarstwa psychiatrycznego: teorie rozwoju człowieka, możliwości zastosowania teorii rozwoju człowieka w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 2.Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi: proces pielęgnowania, ocena stanu psychicznego pacjenta, badanie pielęgniarskie.3.Dokumentowanie procesu pielęgnowania w oparciu o zastosowany model. 4.Pojęcie diagnozy w pielęgniarstwie psychiatrycznym. Obiektywne i subiektywne wskaźniki diagnozy, ocena stanu pacjenta, formułowanie celów opieki, interwencje pielęgniarskie, ocena skuteczności działań, „superwizja" w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 5.Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach wieku rozwojowego: zaburzenia autystyczne, zaburzenia zachowania, zaburzenia aktywności, deficyt uwagi, zaburzenia rozwoju osobowości, zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu. 6.Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach wieku dorosłego: zaburzenia afektywne, schizofrenia, uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych, zaburzenia neurotyczne, zaburzenia osobowości, psychoedukacja pacjenta i rodziny. 7.Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego: zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, specyfika terapii biologicznej i psychoterapia podtrzymująca w psychogeriatrii. 8. Integrowanie własnych działań z pracą zespołu terapeutycznego i pacjentami. Tworzenie relacji terapeutycznych. 9. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem maniakalnym, depresyjnym, autystycznym, psychotycznym. 10. Udział w leczeniu chorych- przygotowanie leków psychotropowych i podawanie pacjentom, rozpoznawanie i opieka nad pacjentem z zespołem pozapiramidowym polekowym. 11. Specyfika kontaktu z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. 12. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacji wobec chorych i ich rodzin odnośnie trybu życia, komunikacji i zachowań. 13. Biologiczne metody leczenia w psychiatrii: leki psychotropowe: klasyfikacja leków psychotropowych, ogólna charakterystyka poszczególnych grup leków, działania niepożądane i powikłania, elektrowstrząsy: wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa. Udział pielęgniarki w poszczególnych metodach leczenia. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1. Komunikowanie się z pacjentem i wywiad pielęgniarski: techniki komunikowania się w sytuacjach trudnych, diagno-zowanie mechanizmów obronnych osobowości, modyfikacja wywiadu w zależności od wieku, postępowanie z osobami z różnymi rodzajami zaburzeń psychicznych, przygotowanie pacjentów do komunikowania się z innymi osobami. 2. Przestrzeganie procedur w przypadku agresji i gróźb. Ocena strategii postępowania. Stosowanie przymusu bezpo-średniego. Prowadzenie obserwacji i dokumentacji pacjentów unieruchomionych. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. 2. Dokumentowanie procesu pielęgnowania. 3. Diagnozy w pielęgniarstwie psychiatrycznym: obiektywne i subiektywne wskaźniki diagnozy, ocena stanu pacjenta (metody), formułowanie celów opieki, interwencje pielęgniarskie, ocena skuteczności działań, „superwizja" w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 4. Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach wieku rozwojowego: zaburzenia autystyczne, zaburzenia zachowania, zaburzenia aktywności, deficyt uwagi, zaburzenia rozwoju osobowości, zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu. 5. Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach wieku dorosłego: zaburzenia afektywne, schizofrenia, uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych, zaburzenia neurotyczne, zaburzenia osobowości, psychoedukacja pacjenta i rodziny. 6. Wybrane diagnozy pielęgniarskie w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego: zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, specyfika terapii biologicznej i psychoterapia podtrzymująca w psychogeriatrii. 7. Rodzina jako system: cykl życia rodzinnego, struktura rodziny, komunikacja i procesy emocjonalne w rodzinie, patologia rodziny. Uzależnienia: pojęcie uzależnienia, teorie rozwoju uzależnienia, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: zespół abstynencyjny, ostre i przewlekłe psychozy alkoholowe, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem leków uspokajających i nasennych, substancji halucynogennych, opiatów, amfetaminy i lotnych rozpuszczalników. 8. Oferty terapeutyczne dla osób uzależnionych, detoksykacja, leczenie odwykowe. Rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień. 9. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem maniakalnym, depresyjnym, autystycznym, psychotycznym. Organizowanie społeczności leczniczej, wspieranie i udział w jej pracach 10. Udział w leczeniu chorych- przygotowanie leków psychotropowych i podawanie pacjentom, rozpoznawanie i opieka nad pacjentem z zespołem pozapiramidowym polekowym 11. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacji wobec chorych i ich rodzin odnośnie trybu życia, komunikacji i zachowań. 12. Zasady, cele i metody psychoterapii, wskazania i przeciwwskazania do psychoterapii, modele psychoterapii: behawioralny, psychoanalityczny, poznawczy, humanistyczny; związek psychoterapeutyczny, cechy, fazy i sposoby ustanawiania kontaktu, psychoterapia podtrzymująca, wglądowa, psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa. 13. Zajęcia terapeutyczne: muzykoterapia, psychorysunek, psychodrama, relaksacja, terapia rodzinna, zespół terapeutyczny – kompetencje, podział ról i zadań, obieg informacji, komunikacja, relacja terapeutyczna pielęgniarka – pacjent, specyfika oddziaływań psychoterapeutycznych na oddziałach dla dzieci i młodzieży.	Zaliczenie na ocenę - Wykład IV sem./ Egzamin - Wykład V sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	8	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	D.W3, D.W6, D.W7, D.W10, D.W18, D.W28, D.W29, D.W30, D.W31, D.W32, D.W33, D.W34, D.U1,D.U9, D.U15, D.U22, D.U24, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** 1.Organizacja opieki pielęgniarskiej w oddziale intensywnej terapii. Rola komunikacji w zespole interdyscyplinarnym pełniącym opiekę nad pacjentem. 2. Rodzaje znieczulenia. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia. Opieka pielęgniarska po znieczuleniu. 3. Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny, objawy, rozpoznanie, postępowanie. 4. Wytyczne resuscytacyjne. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych. Automatyczna defibrylacja zewnętrzna. Resuscytacja wewnątrzszpitalna. Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne. Algorytm postępowania w tachykardii (z tętnem). Algorytm postępowania w bradykardii. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Zabiegi resuscytacyjne u noworodka. 5. Proces pielęgnowania w oddziale intensywnej terapii, monitorowanie podstawowych parametrów życiowych, opieka nad dostępem naczyniowym (żylnym i tętniczym), żywienie, zapobieganie odleżynom, zapobieganie zakażeniom szpitalnym. 6. Pielęgnowanie chorego z obrażeniami wielonarządowymi.7.Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową. 8.Pielęgnowanie chorego we wstrząsie. 9. Pielęgnowanie chorego z ostrą niewydolnością krążenia. 10.Pielęgnowanie chorego nieprzytomnego. 11.Pielęgnowanie pacjenta w chorobach układu nerwowo-mięśniowego. 12. Pielęgnowanie pacjenta w chorobach przewodu pokarmowego. 13. Pielęgnowanie chorego z ostrą niewydolnością nerek. 14.Pielęgnowanie chorego w stanie ciężkiej sepsy. 15. Zagadnienia etyczne w intensywnej terapii. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1. Zapoznanie się ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale intensywnej terapii. 2. Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu pielęgnowania. 3.Udział w diagnozowaniu, leczeniu, rehabilitacji i edukacji pacjentów lub ich rodzin w oddziale intensywnej terapii. 4. Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną. 5.Poznanie i prowadzenie dokumentacji medycznej w intensywnej terapii. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1.Opieka nad pacjentem poddanym respiratoroterapii 2. Utrata przytomności, postępowanie pielęgniarki, zadania diagnostyczno-lecznicze i pielęgnacyjne. 3. Postępowanie ratownicze w NZK, udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych.**Forma zajęć: Praktyki** 1.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu pielęgnowania pacjentów w oddziale intensywnej terapii. 2.Udział w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i edukacji pacjentów i ich rodzin.	Zaliczenie na ocenę - Wykład V sem./ Egzamin - Wykład VI sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	8,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki

Program studiów cz. 2

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł D	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	D.W3, D.W7, D.W10, D.U1, D.U2, D.U3, D.U6, D.U7, D.U13, D.U14, D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U19, D.U21, D.U22, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece długoterminowej. 2.Choroby wymagające opieki długoterminowej. 3.Standardy i procedury w opiece długoterminowej. 4.Organizacja opieki długoterminowej w Polsce. 5.Poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień. 6.Klasyfikacja ran. 7.Sprzęt pielęgnacyjny, rehabilitacyjny i wyroby medyczne w pielęgnowaniu pacjenta z chorobami przewlekłymi. 8.Technika i sposoby pielęgnowania ran i zakładanie opatrunków. 9.Dobór sprzętu pielęgnacyjno – rehabilitacyjnego i edukacja pacjenta w zakresie jego użytkowania. 10.Żywienie przez przetokę odżywczą i zgłębnik oraz żywienie pozajelitowe. 11.Funkcja rehabilitacyjna pielęgniarki w opiece długoterminowej. 12.Powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo – pielęgnacyjnego. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:** 1.Kompleksowa opieka nad pacjentem w oddziale opieki długoterminowej w warunkach symulowanych, a w tym: - wykonywanie świadczeń pielęgnacyjno-higienicznych i zabiegów aseptycznych (opatrunki ran, odleżyn, owrzodzeń troficznych podudzi) w opiece długoterminowej w warunkach domowych. 2.zastosowanie narzędzi do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta objętego opieką długoterminową **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Zapoznanie się ze specyfiką pracy pielęgniarki w opiece długoterminowej. 2.Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu pielęgnowania pacjenta z chorobami przewlekłymi. 3.Udział w diagnozowaniu, leczeniu, rehabilitacji i edukacji pacjenta. 4.Komunikowanie się z pacjentem i jego opiekunami. 5.Poznanie i prowadzenie dokumentacji medycznej. 6.Zadania pielęgniarki w opiece długoterminowej. 7.Problemy pielęgnacyjne u pacjentów w opiece długoterminowej. 8.Pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową i rurką intubacyjną i tracheotomijną. **Forma zajęć: Praktyki** 1.Doskonalenie i sprawdzenie umiejętności w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu pielęgnowania w opiece długoterminowej. 2.Udział w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i edukacji pacjenta.	Zaliczenie na ocenę - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D.W2, D.W3, D.W7, D.W10, D.U1, D.U2, D.U3, D.U12, D.U15, D.U16, D.U18, D.U21, D.U22, D.U23, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** Neurologia: 1.Podstawy neuroanatomii i neurofizjologii **2.**Podstawy badania neurologicznego. 3.Charakterystyka najczęstszych zespołów neurologicznych. 4.Choroby naczyniowe mózgu – etiopatogeneza, klasyfikacja, objawy, diagnostyka, leczenie 5.Choroby układu pozapiramidowego 6.Choroby demielinizacyjne 7.Choroby neurdegeneracyjne 8.Choroby nowotworowe układu nerwowego 9.Padaczka 10.Podstawy farmakologii chorób ośrodkowego układu nerwowego. Pielęgniarstwo neurologiczne: 1.Ocena pielęgniarska pacjenta z zaburzeniami układu nerwowego – specyfika badania fizykalnego 2.Zastosowanie specyficznych narzędzi klinimetrycznych do oceny pacjenta z zaburzeniami układu nerwowego 3.Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu 4.Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami neurodegeneracyjnymi 5.Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu pozapiramidowego 6.Opieka pielęgniarska nad pacjentami z chorobami demielinizacyjnymi 7.Opieka pielęgniarska nad pacjentem z padaczką 8.Diagnostyka stosowana w schorzeniach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego – zadania pielęgniarki. 9.Wdrażanie pacjenta neurologicznego (i jego opiekunów) do samoopieki i samopielęgnacji. 10. Profilaktyka chorób układu nerwowego. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** •Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i pielęgnowanie po ich wykonaniu, elementy badania neuropsychologicznego (mowy, praksji, gnozji, pisania, czytania, liczenia, pamięci i stanu emocjonalnego). •Zasady opieki nad chorym w oparciu o ocenę jego stanu neurologicznego na podstawie rozpoznanych zaburzeń neurologicznych. •Określenie problemów pielęgnacyjnych chorych ze schorzeniami układu nerwowego. • Komunikowanie się z pacjentem z zaburzeniami mowy, rodzaje afazji. •Pielęgnowanie chorych w stanie zagrożenia życia, w okresie podostrym i przewlekłym. •Pielęgnowanie chorego z wadami wrodzonymi i nabytymi układu nerwowego. •Pielęgnowanie chorego w ostrym rzucie choroby (system opieki kompensacyjny lub częściowokompensacyjny), w okresie remisji lub przewlekły •Funkcjonowanie społeczne (pełnienie ról społecznych) – znaczenie grup wsparcia (Stowarzyszenie Chorych na stwardnienie rozsiane). •Opieka nad osobą z chorobą Parkinsona: problemy zdrowotne, plan pielęgnowania chorego niepełnosprawnego. •Opieka nad osobą z chorobą Alzheimera: ocena stanu fizycznego, ocena stanu psychicznego, ustalenie planu opieki nad chorym z uwzględnieniem możliwości opiekuńczych rodziny lub instytucjonalnej formy opieki. •Edukacja chorego i jego rodziny dotycząca trybu życia, samoobserwacji, możliwości i sposobów zapobiegania napadom padaczkowym, wyboru zawodu i aktywności zawodowej. •Kształtowanie prawidłowej postawy społeczeństwa w stosunku do chorych z padaczką (rodziny, przyjaciół, współpra-cowników, nauczycieli. •Opieka nad chorym neurologicznie w terminalnej fazie choroby: definicja i cechy opieki paliatywnej; rodzaje chorych neurologicznie wymagających opieki paliatywnej, problemy chorego w terminalnej fazie choroby neurologicznej. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych** •Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta z chorobą układu nerwowego – badanie fizykalne •Postępowanie z pacjentem w ostrej fazie udaru mózgu •Komunikowanie się z pacjentem z afazją, z zaburzeniami pamięci **Forma zajęć: Praktyki** 1.Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami układu nerwowego w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe, realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2.Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu nerwowego. 3.Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej 4.Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. 5.Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. 6.Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji. 7.Poradnictwo w zakresie form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.	Zaliczenie na ocenę - Wykład VI sem./ Egzamin - Wykład VI sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	8,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	D.W1,D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.W9, D.W10, D.W11, D.W12, D.U1, D.U2, D.U3, D.U12, D.U15, D.U16, D.U18, D.U21, D.U22, D.U23, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykłady** Geriatria:Ogólna charakterystyka geriatrii. Farmakoterapia geriatryczna. Wielkie zespoły geriatryczne. Specyfika przebiegu klinicznego i leczenia schorzeń poszczególnych układów i narządów u osób w podeszłym wieku: niewydolność serca i inne choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, POChP, zatorowość płucna, choroby układu moczowo-płciowego, gruczołu krokowego, narządu rodnego u kobiet, choroby układu nerwowego, choroby naczyniowe mózgu, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera, - Choroby układu ruchu, osteoporoza, choroby zwyrodnieniowe stawów, choroby reumatyczne. Zaburzenia metaboliczne, cukrzyca u osób w podeszłym wieku. Choroby przewodu pokarmowego. Układ pokarmowy- zaparcia, biegunki. Niedokrwistość starcza. Zaburzenia narządów zmysłów. Pielęgniarstwo geriatryczne: proces starzenia się ludności – przyczyny, etapy, konsekwencja,psychologiczne starzenie się człowieka, społeczne aspekty starzenia się i starości, sytuacja zdrowotna osób w podeszłym wieku,zadania oraz miejsce pielęgniarstwa geriatrycznego wśród nauk o procesie starzenia się i starości. Kompleksowa ocena geriatryczna, kompleksowa opieka geriatryczna. Pielęgnowanie osoby w starszym wieku z nietrzymaniem moczu i stolca. Specyfika postępowania pielęgniarskiego w wybranych zespołach geriatrycznych. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Poznanie specyfiki i organizacji pracy z osobami w starszym wieku w zakresie opieki pielęgniarskiej. 2.Sprawowanie opieki pielęgniarskiej nad seniorami z Wielkimi Zespołami geriatrycznymi. 3. Zapewnienie opieki pielęgniarskiej osobom niepełnosprawnym. 4.Udział w aktywizacji i rehabilitacji seniorów. 5. Komunikowanie się z podopiecznymi z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu, mowy. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych** 1.Kompleksowa ocena geriatryczna. 2.Zasady komunikowania się z pacjentem w podeszłym wieku, bariery w komunikacji **Forma zajęć: Praktyki** 1.Udział w procesie diagnostycznym, terapeutycznym, edukacyjnym, rehabilitacyjnym wobec chorych w podeszłym wieku. 2.Planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania seniora ze schorzeniami układu krążenia, układu oddechowego, narządu ruchu, układu neurologicznego, układu moczowego, chorobami metabolicznymi.3. Działania w zakresie zapewnienia kompleksowej opieki geriatrycznej. 4.Określenie deficytu samoopieki i podjęcie działań w celu przygotowana do samoopieki. 5. Edukacja pacjenta i jego rodziny. 6. Ewaluacja procesu pielęgnowania nad seniorem.	Zaliczenie na ocenę - Wykład VI sem./ Egzamin - Wykład VI sem./ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	8,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ temat/Projekt/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Opieka paliatywna	D.W1, D.W3, D.W7, D.W10, D.U1, D.U2, D.U15, D.U17, D.U20, D.U22, D.U24, D.U25, D.U26, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S5, K.S6, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Podstawowe pojęcia, historia i organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. 2.Podstawy tanatologii. 3.Standardy w opiece paliatywnej. 4.Przedstawienie najczęściej występujących dolegliwości/objawów oraz metody leczenia i pielęgnacji u dorosłych i dzieci. 5.Zasady i dylematy etyczne wobec końca życia człowieka w opiece paliatywnej. 6. Zagadnienia związane z jakością życia w okresie terminalnym. 7.Patofizjologia i leczenie bólu 8.Elementy psychoonkologii. Podstawy komunikacji, relacji interdyscyplinarnych w zespole, a także z pacjentem rodziną i/lub opiekunem, osierocenie. 9.Zespół znużenia. Zespół kacheksja- anoreksja- astenia. **Forma zajęć: Zajęcia praktyczne** 1.Problemy pielęgnacyjne w opiece paliatywnej- strategie terapeutyczne. 2.Standardy dla opieki paliatywnej realizowanej w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych. 3. Ocena i leczenie bólu nowotworowego przez zespół terapeutyczny. Udział pielęgniarki w walce z „Bólem wszechogarniającym" (Total Pain). 4.Udział pielęgniarki w zwalczaniu i łagodzeniu objawów ze strony poszczególnych układów. 5.Problemy w komunikacji z pacjentem z zawansowanym procesem nowotworowym. Układ terapeutyczny 6.Rozmowy terapeutyczne. Aspekty psychologiczne związane z umieraniem i śmiercią. **Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych** 1.Postępowanie z pacjentem w atnie agonalnym i po śmierci. 2. Kontakt z rodzina zmarłego **Forma zajęć: Praktyki** 1.Opieka nad chorym umierającym. Warunki godnego umierania. Toaleta pośmiertna. Stan agonalny. 2.Problemy pielęgnacyjne w opiece paliatywnej- strategie terapeutyczne stasowane w opiece hospicyjnej. 3.Standardy dla opieki paliatywnej realizowanej w warunkach stacjonarnego i domowego. 4.Udział pielęgniarki w zwalczaniu i łagodzeniu objawów ze strony poszczególnych układów. 5.Problemy w komunikacji z pacjentem z zawansowanym procesem nowotworowym. Układ terapeutyczny. 6.Towarzyszenie w okresie żałoby. 7.Zadania hospicjum domowego. Oddziały medycyny paliatywnej. Poradnie leczenia bólu.	Egzamin - Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Zajęcia praktyczne/ Zaliczenie - Praktyki	5,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Analiza informacji na zadany temat/Obserwacja nauczycielska/ Karta praktyk, Karta weryfikacji efektów uczenia się, Ankiety, Dzienniczki
Moduł D	Podstawy rehabilitacji	D.W26, D.W27, K.S1	**Forma zajęć: Wykład** 1.Cele i zadania kompleksowej rehabilitacji. 2. Cele i zasady rehabilitacji osób z uszkodzeniem narządu ruchu, narządu zmysłu, w przebiegu chorób przewlekłych, rehabilitacja po zabiegach chirurgicznych. 3. Społeczne konsekwencje niepełnosprawności i problemy psychospołeczne osób niepełnosprawnych. 4.Rehabilitacja lecznicza, społeczna i zawodowa. 5. Rodzaje i dostępność ośrodków rehabilitacji leczniczej. 6. Stosowane metody i techniki usprawniania chorych.	Zaliczenie na ocenę - Wykład	1	Test/Obserwacja nauczycielska
Moduł D	Podstawy ratownictwa medycznego	D.W35, D.W36, D.W37, D.W41, D.U4, D.U27, D.U28, D.U29, D.U30, D.U35, D.U36, D.U37, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4, K.S7	**Forma zajęć: Wykład** 1.Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. 2.Uwarunkowania prawne w ratownictwie medycznym. 3.Postępowanie ratunkowe w stanach zagrożenia życia pochodzenia środowiskowego i wewnętrznego. 4.Zasady organizacji pomocy medycznej w zdarzeniach masowych i katastrofach. 5.Organizacja działań ratowniczych w przypadku zagrożenia biologicznego, chemicznego. 6. Rola i zadania pielęgniarki w zespole ratownictwa medycznego.7. Zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS). **Forma zajęć: Zajęcia warsztatowe** 1.Ocena stanu poszkodowanego i miejsca zdarzenia. 2. Segregacja poszkodowanych w zależności od urazu (Triage). 3.Czynności wykonywane na miejscu zdarzenia: ocena stanu ogólnego, ocena stanu świadomości, ocena urazu, zasady transportu. 4.Podstawowe i zaawansowane zabiegi w przypadku resuscytacji krążeniowo –oddechowej u dorosłych i u dzieci oraz zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego. 5.Postępowanie ratunkowe w urazach jamy brzusznej, klatki piersiowej, mózgowo-czaszkowych, krwotokach, krwawieniach, oparzeniach, złamaniach, zwichnięciach i skręceniach.	Egzamin - Wykład/ Zaliczenie na ocenę- Zajęcia warsztatowe	2,5	Test/Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo/ Udział w symulacji
Moduł D	Badania naukowe w pielęgniarstwie	D.W38, D.W39, D.W40, D.U33, D.U34, K.S7	**Forma zajęć: Wykład oraz Ćwiczenia** 1. Obszar, przedmiot, cele, rodzaje badań naukowych oraz ich miejsce w pielęgniarstwie. 2. Cele i metody poznania naukowego. 3. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot, cel i obszar badań naukowych. 4.Dobór piśmiennictwa i źródeł informacji literatury przedmiotu. 5. Badania empiryczne. 6. Badania jakościowe. 7. Metody, techniki i narzędzia badawcze. 8. Zasady konstruowania narzędzi badawczych. 9. Sposób przeprowadzenia badań. 10. Statystyczne opracowanie materiału badawczego. 11. Prezentacja wyników badań za pomocą tabel, wykresów, diagramów. 12. Interpretacja danych empirycznych. 13. Weryfikacja hipotez i formułowanie wniosków. 14. Dyskusja.	Egzamin- Wykład/ Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2,5	Test/Opracowanie planu badań naukowych/Dyskusja/ Obserwacja nauczycielska
Moduł D	Seminarium dyplomowe	D.U31, D.U32, K.S5	**Forma zajęć: Ćwiczenia** 1 Określenie głównego problemu badawczego dobór właściwej metody badań. 2.Dobór piśmiennictwa. 3.Przygotowanie części poglądowej pracy. 4.Przygotowanie opisu przypadku. 5.Wyciąganie krytycznych wniosków z przeprowadzonych badań.	Zalicenie na ocenę - Ćwiczenia	1	Praca pisemna/Projekt/ Dyskusja/ Ocena nauczycielaObserwacja nauczycielska
Moduł D	Przygotowanie pracy dyplomowej	D.W38, D.W39, D.W40, D.U33, D.U34	**Forma zajęć: Ćwiczenia** 1. Założenia metodologiczne pisania pracy dyplomowej. 2. Analiza literatury w zakresie tematu pracy dyplomowej.	Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia, Konsultacje dydaktyczne V i VI sem.	3	Praca pisemna
	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	D.U31	**Froma zajęć: Ćwiczenia** 1. Analiza treści zagadnień egzaminacyjnych dostępnych dla studentów pod kątem:a) założeń teoretycznych, b) wyników badań naukowych 2. Wystąpienia publiczne. 3. Zasady panowania nad stresem.	Zaliczenie na ocenę - Ćwiczenia	2	Odpowiedź ustna